

MILJØGODKENDELSE

AF KVÆGBRUGET PÅ

FYNSSLUNDVEJ 41, 6064 JORDRUP

Udvidelse af kvægbesætningen
- fra 177,17 DE til 313,29 DE. .

§ 12

Lov nr. 1572 af
20. dec. 2006, jf.
lovbek. nr. 1486
af 4. dec. 2009
om miljøgodken-
delse mv. af hus-
dyrbrug

Dato for gyldighed:
7. juni 2011
Kolding Kommune
Landbrug
Nytov 11
6000 Kolding
Telefon 79797439
www.kolding.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse.....	1
1 Resumé og samlet vurdering	4
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse.....	4
1.2 Ikke teknisk resumé.....	4
1.3 Offentlighed	8
2 Generelle forhold.....	9
2.1 Beskrivelse af husdyrbruget.....	9
2.2 Meddelelesespligt – anlæg, arealer, ejerforhold.....	9
2.3 Gyldighed.....	10
2.4 Retsbeskyttelse	10
2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen.....	10
3 Husdyrbrugets indretning, beliggenhed og planmæssige forhold.....	11
3.1 Indretning, udformning og beliggenhed.....	11
3.2 Placering af anlægget.....	12
3.3 Landskabsmæssige forhold	16
3.4 Husdyrhold og staldindretning	17
3.5 Staldanlæg.....	19
3.6 Ventilation.....	20
3.7 Fodring og foderopbevaring.....	21
3.8 Energi- og vandforbrug samt besparende foranstaltninger.....	22
3.9 Spildevand herunder regnvand.....	23
3.10 Affald, råvarer og hjælpestoffer	23
3.11 Driftsforstyrrelser eller uheld.....	25
4 Gødningsproduktion og -håndtering	27
4.1 Gødningstyper og næringsindhold mv.....	27
4.2 Flydende husdyrgødning, opbevaring og håndtering.....	28
4.3 Dybstrøelse	30
5 Forurening og gener fra husdyrbruget	31

5.1	Ammoniak og natur.....	31
5.2	Ammoniak og internationale naturbeskyttelsesområder.....	33
5.3	Lugt.....	34
5.4	Fluer og skadedyr.....	35
5.5	Transport.....	36
5.6	Støj fra anlæg og maskiner.....	37
5.7	Støv fra anlæg og maskiner.....	39
5.8	Lys.....	39
6	Påvirkning fra arealerne.....	41
6.1	Udbringningsarealerne.....	41
6.2	Påvirkning af søer og vandløb.....	42
6.3	Kvælstof og fosfor til overfladevand.....	42
6.4	Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter).....	47
6.5	Kvælstof til grundvand.....	48
7	Bedste tilgængelige teknik (BAT).....	49
8	Husdyrbrugets ophør.....	53
9	Egenkontrol og dokumentation.....	54
10	Alternativ og samlet konkluderende vurdering.....	55
10.1	Alternative løsninger og 0-alternativ.....	55
10.2	Kommunens samlede konklusion.....	56
11	Klagevejledning og underretning.....	57
11.1	Klagevejledning og søgsmål.....	57
11.2	Underretning om godkendelsen.....	58
12	Bilag.....	59

DATABLAD

ANSØGER / VIRKSOMHEDENS KONTAKTPERSON

Navn	Per Grønbæk
Adresse	Fynslundvej 41, 6064 Jordrup
Telefonnr.	75 55 82 38 eller mobil 20 30 01 20

VIRKSOMHEDENS EJER

Navn	Per Grønbæk
Adresse	Fynslundvej 41, 6064 Jordrup

VIRKSOMHED

Navn	Sandholm
Adresse	Fynslundvej 41, 6064 Jordrup
Matr. nr.	3a m.fl. Vrå By, Lejrskov
CVR-nr.	10329477
P-nr.	1000058325
CHR-nr.	45136
Ejendomsnr.	6210252418
E-mail	pq@slf.dk

KONSULENT

Navn	Birgitte Madsen, Sønderjysk Landboforening
Adresse	Billundvej 3, 6500 Vojens
Telefon nr.	73 20 26 00
E-mail	bm@slf.dk

TILSYNSMYNDIGHED

Navn	Kolding Kommune
Adresse	Nytorv 11, 6000 Kolding
Telefon nr.	75 50 15 00
E-mail	byogudvikling@kolding.dk
Hjemmeside	www.kolding.dk

---

1 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

Kolding Kommune giver hermed godkendelse i henhold til § 12, stk. 2 i Lov nr. 1572 af 20. december 2006 jf. lovbek. nr. 1486 af 4. dec. 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, samt tilhørende bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, og bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Sandholm, Fynslundvej 41, 6064 Jordrup, matr. nr. 3a m.fl., Vrå By, Lejrskov. Ejendommens husdyrproduktion vedrører CHR nr. 45136 og CVR nr. 10329477 med P-nr. 1000058325.

Husdyrproduktionen kan omlægges fra 1.300 slagtesvin (30-102 kg.), 450 slagtekalve (60 – 440 kg.) og 15 ammekøer og 8 kvier (12- 24 mdr.). Til 980 slagtekalve (60-380 kg.), 30 ammekøer (over 600 kg.), 20 kvier (6-28 mdr.) og 3 heste (300-500 kg). Hvilket svarer til en ændring fra 177,17 DE til 313,29 DE.

Der er indarbejdet fleksibilitet i husdyrholdet, således at slagtekalvene kan produceres med en højere afgangsvægt, under forudsætning af der produceres færre dyr, således det samlede antal DE ikke overskrides.

I forbindelse med udvidelsen bygges en ny løsdriftsstald på ca. 1700 m², og dele af det eksisterende staldanlæg renoveres. Der opføres ikke nye anlæg til opbevaring af foder eller husdyrgødning. Der foretages ikke ændringer af tilkørselsforhold, ligesom der ikke laves nye beplantninger.

GRUNDLAG FOR AFGØRELSEN

Ansøgning om miljøgodkendelse med tilhørende bilag, indsendt som skema nr. 1520 og senere kopieret til skema nr. 22212, grundet problemer med at foretage korrekt beregning af N udskillelse fra slagtekalvene. Godkendelsen er baseret på ansøgningsskema nr. 22212 version 3, genereret den 20. december 2010 fra www.husdyrgodkendelse.dk. Beregningsgrundlag 01-2009-A.

Opstartsmøde for miljøgodkendelse den 3. november 2010.

Tilsyn på bedriften den 3. november 2010.

Besigtigelse af arealer den 2. februar 2011.

Supplerende oplysninger fremsendt af ansøger og konsulent i forbindelse med sagsbehandlingen, herunder supplerende ansøgningsskema til korrekt beregning af N udvaskning og skema til beregning af den ansøgte fleksibilitet.

1.2 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Det ikke-tekniske resumé er udarbejdet på baggrund af elektronisk ansøgningsskema med bilag udarbejdet af ansøger Per Grønæk samt Sønderjysk Landboforening. Beregninger af kvælstofudvaskning, nitratkoncentration, fosfoverskud, ammoniakemission og lugtgeneafstande er foretaget i det elektroniske ansøgningsskema fra www.husdyrgodkendelse.dk på baggrund af de indtastede forudsætninger for projektet.

Ansøgningsmaterialet beskriver dels de miljømæssige konsekvenser af produktionen, dels forskellen i miljøpåvirkning mellem den ansøgte produktion og den produktion, der kan opretholdes, hvis det ansøgte projekt ikke realiseres.

Kommunen har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte udvidelse i henhold til Lov nr. 1572 af 20. december 2006, jf. lovbek. nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug samt tilhørende bekendtgørelser. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af, at de stillede vilkår efterleves.

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse, som er ansøgers beskrivelse af bedriften og udvidelsen. Derefter følger Kolding Kommunes bemærkninger og vurdering af udvidelsen og dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet og naboer. Hvert afsnit afsluttes af de for afsnittet relevante vilkår.

Produktionsudvidelsen

På den konventionelt drevne ejendom Sandholm på adressen Fynslundvej 41, 6064 Jordrup er der en nuværende produktionstilladelse til 1.300 slagtesvin (30-102 kg.), 450 slagtekalve (60-440 kg.), 15 ammekøer og 8 kvier (12-24 mdr.) i alt 177,17 DE. Produktionstilladelsen kan omlægges til 980 slagtekalve (60-380 kg.), 30 ammekøer (over 600 kg.) 20 kvier (6-28 mdr.) og 3 heste (300-500 kg) i alt 313,29 DE.

Der er indarbejdet fleksibilitet i husdyrholdet, således slagtekalvene kan produceres med en højere afgangsvægt på 450 kg, forudsat antallet af slagtekalve reduceres til 767 producerede dyr årligt.

Udvidelsen sker som følge af strukturudviklingen men afspejler også ansøgers ønske om en mere specialiseret produktion, da produktionen af slagtesvin ophører.

Da udvidelsen er over 250 DE kvæg, er ansøgningen behandlet i henhold til § 12 i lov nr. 1572 af 20. december 2006, jf. lovbek. nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m. v af husdyrbrug.

Udvidelsen medfører nybyggeri af en naturlig ventileret løsdriftsstald på ca. 1700 m², og renovering og ombygning af eksisterende stalde. Den eksisterende svinestald anvendes fremover til værksted og opbevaring.

Der opføres ikke nye anlæg til opbevaring af foder eller husdyrgødning.

Harmoniareal

Der er godkendt 101 ha ejede arealer og 35 ha forpagtede arealer, hvor der udbringes 1,65 DE pr. ha, svarende til 224,86 DE. Der er 50,55 ha areal med gylleaftaler, der modtager 1,38 DE pr. ha svarende til 70 DE. Der er således harmoniareal til 294,86 DE. Foruden udbringningsarealerne rådes der over 31,5 ha vedvarende græs, hvor der afgræsses ekstensivt, på disse arealer afsættes der husdyrgødning fra 18,43 DE. Derved er der redegjort for afsætningen af den producerede husdyrgødning, og harmonikravet til den ansøgte produktion på 313,29 DE er således overholdt.

Det er vurderet, at det ikke er nødvendigt at udarbejde en separat § 16 godkendelse for aftalearealerne.

Forskellen mellem det matrikulerede areal og udbringningsarealet består, udover vejareal og gårdareal, af § 3 beskyttede naturarealer, der ikke benyttes til udbringning af husdyrgødning samt vedvarende græsarealer og bræmmer/randzoner.

Tiltag for at mindske nabogener fra projektet

Den nye stald ønskes placeret i tilknytning til de eksisterende stalde og opbevaringsanlæg, og kommer derved længst muligt væk fra nærmeste nabo uden landbrugspligt.

Transporter til og fra ejendommen

Udvidelsen af produktionen medfører en stigning i antallet af transportere til og fra ejendommen. Det årlige antal transportere øges fra 406 til 473 årlige transportere, svarende til en stigning på ca. 17 %. Dette omfatter alt lige fra kørsel med dybstrøelse, høst, transport med dyr samt foder. Stigning skyldes især udbringning af ekstra husdyrgødning. Kørsel med dybstrøelse vil blive foretaget intensivt, således at den foregår på så få dage som muligt.

Energi- og vandbesparende tiltag

I forbindelse med projektet er der gjort overvejelser over, hvad der kan indføres af energi- og vandbesparende tiltag. Blandt andet benyttes der følgende:

- Staldene er primært indrettet med naturlig ventilation, og der er derfor ikke energiforbrug til dette.
- Belysning i staldene er med automatisk tænd/sluk ur.
- Vågebelysning i staldene om natten.
- Vandforbruget registreres.

Lugt

Produktionsændringen vil medføre en øget lugtpåvirkning af ejendommens omgivelser. Der er ca. 94 meter fra lugtcentrum til nærmeste nabobeboelse i landzone uden landbrugspligt (Fynslundvej 40) og ca. 1500 meter til nærmeste samlede bebyggelse (Højrup) og ca. 4,4 km til nærmeste byzone (Harte). Geneafstanden beregnet til hhv. nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone er hhv. 81 m, 173 m og 259 m. Ifølge lugtberegningen er geneafstandene således overholdte med en pæn margin, hvorfor udvidelsen ikke forventes at give anledning til mærkbare gener.

Ammoniakemission

Der er beregnet en årlig ammoniakemission fra anlægget på ca. 2167 kg N/år, hvilket svarer til en forøgelse på 367 kg N/år i forbindelse med udvidelsen. Projektet overholder det generelle krav om 15 % reduktion af ammoniaktabet i forhold til referencenormen for stalde og opbevaringslagre, hvor der meropfyldes med 636 kg N/år.

For at reducere ammoniakemissionen bliver 88 % af dybstrøelsen kørt direkte ud i marken og pløjet ned. Det tilstræbes, at der ikke er noget mellemlager mellem stald og mark, der kan afgive ammoniakfordampning.

Kommunen har stillet krav om en reduktion af ammoniakfordampningen begrundet i BAT i henhold til de nye standardvilkår for malkekvæg. For en bedrift på 313 DE bevirker det et krav om reduktion af ammoniakfordampningen på 15 % ud over det generelle beskyttelsesniveau. Bedriften lever dermed op til BAT-niveauet i "Vejledende BAT – Standardvilkår for konventionel produktion af malkekvæg i gyllesystemer"

Der er lavet beregninger af ammoniakdepositionen til alle naturområder i en radius på 1000 meter fra anlægget. Beregningerne viser, at ammoniakdepositionen på naturområderne ikke medfører en yderligere tilstandsændring af arealerne.

Kvælstofudvaskning til overfladevand

Ingen af udbringningsarealerne, ejede, forpagtede og aftalearealer, er beliggende i områder, som er klassificeret som nitratklasse 1-3 i forhold til kvælstofudvaskning til overfladevand, og beregningerne af nitrat til overfladevand viser en reduktionsprocent på 100 %. Der er derfor ikke krav om en skærpelse af det generelle krav til udvaskningen af kvælstof til overfladevand.

Ifølge ansøgningen udvaskes der 68,40 kg N/ha ved et reelt dyretryk på 1,65 DE med det angivne sædskifte, som er referencesædskifterne S2 og S4. Da *kg N/ha DE-reel* er mindre end *kg N/ha DE-max* opfylder projektet lovgivningens krav for kvælstofudvaskning til overfladevand.

Nitrat til grundvand

To af udbringningsarealerne ligger delvist i områder, som er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde, herudover har Kolding Kommune bedt om beregninger af udvaskningen af nitrat fra rodzonen til grundvandet for de 3 marker, som er beliggende indenfor 300 m fra en vandværksboring. Udvasningsberegningerne viser, at den gennemsnitlige udvaskning er uændret.

Fosforudvaskning til overfladevand

Alle ejede, og forpagtede arealer er beliggende uden for opland til vandområder, der er overbelastet med fosfor. Det generelle krav om fosforoverskud, som det er fastlagt i lovgivningen, er overholdt på disse arealer med det benyttede referencesædskifte. Det generelle fosforkrav mepfyldes med 100 kg. Fosforoverskuddet er på 1 kg P/ha/år, og projektet overholder således de krav, som ville være gældende, hvis arealerne var beliggende i et fosforfølsomt vandopland. Flere steder er der brede bufferzoner mellem vandløb og dyrkede arealer i form af græsarealer og udyrkede arealer, som yderligere reducerer evt. fosforudvaskning.

Påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder (Natura2000)

Ingen af ejendommens udbringningsarealer eller bygninger ligger i, eller i umiddelbar nærhed af internationale naturbeskyttelsesområder. De nærmeste EF-habitatområder er Egtved Ådal og Svanemosen, som ligger henholdsvis 10 km nord og syd for anlægget.

Det er vurderet, at nedfald af ammoniak, der skyldes emission fra projektet, ikke er til skade for de beskyttede naturområder, pga. den store afstand fra produktionsanlægget til disse naturtyper.

Den nordlige del af arealerne i projektet afstrømmer via Kolding Å-systemet til Kolding Inderfjord, og de sydlige arealer afstrømmer via Kongeåen til Vadehavet. Projektet overholder de generelle lovkrav med hensyn til fosforoverskud og nitratudvaskning til både overflade- og grundvand.

Beskyttet natur og Bilag IV-arter

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen er udbringningsarealerne beliggende i Kolding Kommune blevet besigtiget, herunder de beskyttede naturarealer der ligger på eller op til disse. De nærmeste naturområder, der er beskyttet jf. naturbeskyttelseslovens § 3, er overdrevs- og engarealer samt flere søer indenfor 1000 m fra anlægget

Der er foretaget beregninger af ammoniakdepositionen til naturarealerne nærmest ejendommen, og på baggrund af disse samt en vurdering af projektet, områdernes tilstand og afstanden til disse fra produktionsanlægget, er det samlet vurderet, at nedfald af ammoniak fra produktionsanlægget samt udvaskning fra arealerne ikke vil være til skade for de beskyttede naturområder.

Flere af de arter, som er opført på EU-habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter), er observeret i Kolding Kommune, men de er ikke registreret i umiddelbar nærhed af Fynslundvej 41 og dennes udbringningsarealer. Det kan dog ikke afvises, at de forefindes. Vandhuller og vandløb har lovpligtige bræmmer. Kolding Kommune vurderer, at naturtyperne i området ikke vil ændre tilstand som følge af atmosfærisk kvælstofbidrag fra projektet, ligesom de i øvrigt ikke ændrer karakter som følge af projektet. Det vurderes derfor, at eventuelle bilag IV-arter og deres levested ikke trues af den forestående omlægning.

BAT (Anvendelse af Bedste Teknologi)

I forhold til det generelle ammoniakreduktionskrav som beskrevet i husdyrloven, skal husdyrbruget reducere ammoniakfordampningen med 15 % i forhold til referencestaldsystemet. Desuden skal der i projektet reduceres med yderligere 15 % som en konsekvens af BAT, som er proportionelt for en kvægproduktion af den pågældende størrelse. Den nærmere redegørelse for det konkrete BAT-niveau ses af bilag 13.

I projektet er kravet om 15 % ammoniakreduktion, som følge af det generelle beskyttelsesniveau, og yderligere 15 % reduktion som følge af det udmeldte BAT niveau, opfyldt ved brug af direkte udbringning og nedpløjning af 88 % af dybstrøelsen.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af husdyrgødning, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Samlet vurdering

Kolding Kommune vurderer, at projektet under overholdelse af vilkårene i miljøgodkendelsen kan gennemføres uden væsentlige virkninger på miljøet, herunder påvirkning af naboer og de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier i området.

1.3 OFFENTLIGHED

Ansøgningen blev offentliggjort i budstikken i perioden fra den 3. november 2010 til den 18. november 2010. Denne 1. høring havde til formål at skabe kontakt med berørte beboere i området samt øvrige interesserede. Kommunen modtog ingen henvendelser.

Udkast til miljøgodkendelse blev den 5 april 2011 udsendt i 6 ugers høring hos naboer og skønnede parter i sagen, ansøger selv og en række organisationer og private personer, der har anmodet herom.

Der er indkommet en enkelt bemærkning i høringsperioden. Bemærkningen går på bekymringer vedrørende afledning af tagvand fra den nye stald. Kolding Kommune har oplyst at problematikken vedrørende afledning af tagvand, tages op til forbindelse med behandlingen af udledningstiladelsen. I afsnittet om afledning af tagvand er der foretaget mindre rettelser i teksten, som konsekvens af det indkomne hørings svar.

Der er ikke foretaget andre rettelser i forhold til udkastet.

---

2 GENERELLE FORHOLD

2.1 BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Sandholm, Fynslundvej 41, 6064 Jordrup, matr. nr. 3a m.fl., Vrå By, Lejrskov. Ejendommens husdyrproduktion vedrører CHR nr. 45136 og CVR nr. 10329477 med P-nr. 1000058325.

Husdyrproduktionen kan omlægges fra 1.300 slagtesvin (30-102 kg.), 450 slagtekalve (60 – 440 kg.) og 15 ammekøer og 8 kvier (12- 24 mdr.). Til 980 slagtekalve (60-380 kg.), 30 ammekøer (over 600 kg.), 20 kvier (6-28 mdr.) og 3 heste (300-500 kg). Hvilket svarer til en ændring fra 177,17 DE til 313,29 DE

Der er indarbejdet fleksibilitet i husdyrholdet, således slagtekalvene kan produceres med en afgangsvægt på 450 kg, forudsat der produceres færre kalve.

I forbindelse med udvidelsen bygges en ny løsdriftsstald på ca. 1700 m², og en af de eksisterende stalde renoveres. Øvrige eksisterende staldanlæg og øvrige anlæg anvendes som hidtil.

Den nye stald opføres syd for ejendommen, i umiddelbar tilknytning til en eksisterende stald.

2.2 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet og den miljøtekniske beskrivelse og i henhold til godkendelsens vilkår.

Ændring i ejerforhold eller driftsansvarlig skal meddeles til kommunen.

Denne godkendelse skal være kendt af den daglige driftsansvarlige og andet personale med tilknytning til husdyrbruget. Et eksemplar af nærværende godkendelse skal til enhver tid være tilgængelig for og kendt af de personer, der har ansvaret for, at virksomhedens indretning og drift følger vilkårene i denne godkendelse.

Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller produktionsmæssigt uden forudgående anmeldelse til og tilladelse fra Kolding Kommune.

Udskiftning af arealer skal anmeldes til kommunen forud for planårets begyndelse den 1. august. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede arealer og tredjemandsarealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare end de allerede benyttede.

2.3 GYLDIGHED

Bygge og anlægsarbejder skal være iværksat senest 2 år fra dato for meddelelse af nærværende godkendelse. Herefter skal projektet færdiggøres i et rimeligt tempo og være afsluttet 1 år efter udnyttelsesfristens udløb. Såfremt produktionsrammen ikke er udnyttet, skal godkendelsen re-vurderes, og godkendelsen kan evt. bortfalde. Såfremt en uudnyttet produktionsramme skyldes usædvanlige forhold af kortere varighed, eks. sygdomsudbrud eller konflikter på arbejdsmarkedet, kan fristen forlænges efter konkret vurdering. Det påhviler driftsherren at informere kommunen, såfremt sådanne forhold opstår.

Hvis en meddelt miljøgodkendelse ikke har været udnyttet – helt eller delvist – i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år jf. kontinuitetsprincippet. Såfremt en evt. produktionsnedgang skyldes usædvanlige forhold af kortere varighed, eks. sygdomsudbrud eller konflikter på arbejdsmarkedet, kan fristen forlænges efter konkret vurdering. Det påhviler driftsherren at informere kommunen, såfremt sådanne forhold opstår.

2.4 RETSBESKYTTELSE

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler, love og bekendtgørelser, også selv om disse regler er skærpene i forhold til denne godkendelse.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilkkårene kan dog i visse tilfælde ændres efter reglerne i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 40 stk. 2.

Denne godkendelse er meddelt i henhold til Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med tilhørende bekendtgørelser og er en tilladelse til, at virksomheden kan producere på nedenstående vilkkår. Øvrige tilladelser efter andre lovgivninger skal indhentes særskilt eksempelvis spildevandstilladelse til bortledning af tagvand og vand fra befæstede arealer, byggetilladelser, herunder til vaskeplads, indvindingstilladelse til drikkevandsformål, tilladelse til etablering af ny vej, brandloven mv.

2.5 REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN

Virksomhedens miljøgodkendelse skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt, at foretage den første revurdering i 2019.

3 HUSDYRBRUGETS INDRETNING, BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.1 INDRETNING, UDFORMNING OG BELIGGENHED

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommen er beliggende i landzone ca. 1 km nordvest for Højrup og ca. 4,4 km vest for Harte, der er nærmeste byzone. Nærmeste nabobeboelse, der ikke er landbrug, er Fynslundvej 40, der ligger 65 meter fra den nærmeste stald. Fynslundvej 40 er ejet af ansøger. Nærmeste naboer uden landbrugspligt er Fynslundvej 46 og 47, som begge ligger ca. 195 meter fra den nærmeste bygning som ændres.

Nyt byggeri

Bygningsmæssigt er der tale om nybyggeri af en stald til slagtekalve og ammekøer på ca. 1700 m². En eksisterende bindestald, som hidtil har været anvendt til ammekøer, ændres til dybstrøelse og anvendes fremover til slagtekalve.

Der opføres ikke nye anlæg til opbevaring af husdyrgødning eller foder.

Der findes en gyllebeholder på 1.400 m³, som er placeret i tilknytning til det eksisterende stald-anlæg. Der findes ikke anlæg til opbevaring af ensilage på ejendommen.

Alle nye bygninger etableres i tilknytning til eksisterende driftsbygninger. Udformning, materialevalg m.m. for ejendommens produktionsanlæg er angivet i tabellen nedenfor. En situationsplan over anlægget fremgår af bilag 3.

Nr.*	Bygning	Grundplan	Bygnings-højde	Taghældning	Staldtype	Bygnings-materialer/farver	Anvendelse/øvrige oplysninger
1	Stuehus	270 m ²	9 m	45°	Ikke stald	Hvidpudset, skiffertag	
2	Garage	100 m ²	8 m	45°	Ikke stald	Hvidpudset, mørkgrå eternittag	
3	Kontor	110 m ²	8 m	45°	Ikke stald	Hvidpudset, mørkgrå eternittag	1.200 L tank med fyringsolie
4	Maskinhus	200 m ²	6 m	25°	Ikke stald	Sortmalet træ, mørkgrå eternittag	2.500 L dieseltank
5 1.1.1	Svinestald	300 m ²	6,5 m	30°	Tages ud af brug	Røde mursten, mørkegrå eternittag	Anvendes fremover til opbevaring og værksted.
6 1.1.2	Kalvehytter Opstillet i 2003	105 m ²	5 m	30°	Dybstrøelse	Brunmalet træ, mørkgrå eternittag	Kalve 0-6 mdr.
7 1.1.3	Kalvestald Opført 1885/renoveret i 1972	200 m ²	9 m	45°	Dybstrøelse	Røde mursten, tag af mørke stålplader	Kalve 0-6 mdr. Ændres fra ammekøer til kalvestald. Opbevaring af kemi
8 1.1.4	Kalvestald Opført	600 m ²	11/9 m	55/45°	Dybstrøelse	Røde mursten, tag af mørke stålplader .	Kalve 0-6 mdr.

	1885/ renoveret i 2008					Renoveringen omfatter nyt inventar	
9 1.1.5	Slagtekal- ve Opført i 1996/reno- veret i 2008	1.080 m ²	11 m	30°	Dybstrøel se	Røde stålplader, mørkt eternittag. Renoverin- gen omfatter nyt in- ventar	Slagtekalve
10	Planlagt stald 1.1.6	1.680 m ²	11m	25°	Dybstrøel se	Røde stålplader, mørkt eternittag	Slagtekalve og ammekvæg
11	Gyllebe- holder Opført i 1991	1.400m ³			Ikke stald		Sidste beholderkon- trol i 2001

* jf. bilag 3: oversigt over ejendommen

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Den planlagte udvidelse bliver opført i tilknytning til det eksisterende byggeri. Den nye staldbygning vil blive opført i tilsvarende materialer som den eksisterende slagtekalvestald og vil dermed give en god harmoni i bygningsmassen. Med den valgte placering, vurderer kommunen, at staldanlægget vil fremstå som en samlet helhed i kraft af beliggenhed, materiale, byggeform- og farvevalg.

3.2 PLACERING AF ANLÆGGET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommene Fynslundvej 45, 46 og 58B samt ejendommen Fæsteholt 20 har alle landbrugspligt, og beregninger med hensyn til lugt vil derfor ikke være gældende for disse. Afstandskravet til naboskel fra stalde og øvrige anlæg er omfattet af generelle afstandskrav.

I tabellen nedenfor er der beskrevet diverse nærmeste afstande fra ejendommens anlæg:

Nærmeste nabo til ny kalvestald.	Beskrivelse	Afstand	Afstandskrav
Naboejendomme			
Nabo (ejet af ansøger)	Fynslundvej 40	233 m	50 m
Nabo (ejet af ansøger)	Fynslundvej 42	230 m	50 m
Nabo (lagerhal)	Fynslundvej 44	239 m	50 m
Nabo	Fynslundvej 45	324 m	50 m
Nabo	Fynslundvej 46	279 m	50 m
Nabo	Fynslundvej 47	268 m	50 m
Nabo	Fynslundvej 48	311 m	50 m
Nabo	Fynslundvej 50	367 m	50 m
Nabo	Fynslundvej 52	566 m	50 m
Nabo	Fynslundvej 56	460 m	50 m
Nabo	Fynslundvej 58	510 m	50 m
Nabo	Fynslundvej 58B	565 m	50 m
Nabo	Fæsteholt 20	450 m	50 m
Nærmeste nabo til ændret stald			
Nabo (ejet af ansøger)	Fynslundvej 40	103 m	50 m
Nabo (ejet af ansøger)	Fynslundvej 42	122 m	50 m
Nabo (lagerhal)	Fynslundvej 44	142 m	50 m
Nabo	Fynslundvej 45	322 m	50 m
Nabo	Fynslundvej 46	194 m	50 m
Nabo	Fynslundvej 47	198 m	50 m
Nabo	Fynslundvej 48	228 m	50 m
Nabo	Fynslundvej 50	287 m	50 m
Nabo	Fynslundvej 52	453 m	50 m
Nabo	Fynslundvej 56	383 m	50 m
Nabo	Fynslundvej 58	436 m	50 m
Nabo	Fynslundvej 58B	496 m	50 m
Nabo	Fæsteholt 20	316 m	50 m
Naboskel	Nærmeste skel i forhold til den nye stald er Matrikel nr. 7a Vrå By, Lejrskov	195 m	30 m
Øvrige			
Beboelse på samme ejendom	Stuehus til ny slagtekalvestald	60 m	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	Forefindes ikke	> 25 m	25 m
Samlet bebyggelse i landzone	Højrup	Ca. 1.500 m	
Byzone	Kolding (Harte)	Ca. 4,4 km	
Sommerhusområde	Drejens	Ca. 14 km	
Fælles vandindvindingsanlæg	Trudså vandværk, boring 20	ca. 990 m	50 m
Enkelt vandindvindingsanlæg	Vandboring på ejendommen	5 m	25 m
Vandløb	Tilløb til Åkær Å, vest for ejendommen	370 m	15 m
Dræn	Markarealer ved driftsbygninger er ikke detaildrænedede.		15 m
Sø	§ 3 sø øst for ejendommen	60 m	15 m
Privat vej	-	-	
Offentlig vej (privat fællesvej)	Nyhavevej, vest for den nye stald	20 m	15 m

Den nye stald ligger i tilknytning til de eksisterende produktionsbygninger.

Dispensation for afstandskrav fra stald som (renoveres) til drikkevandsboring

Den eksisterende bindestald, som anvendes til opstaldning af ammekøer, renoveres og anvendes fremover til opstaldning af småkalve. Stalden er beliggende 5 meter fra ejendommens drikkevandsboring. Afstandskravet på 25 meter kan derfor ikke overholdes og der søges om dispensation for afstandskravet.

Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger m.v.

Bygningerne ligger udenfor udpegningen *naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser*. Nærmeste område, et overdrev, er beliggende 750 meter syd for anlægget. Bygningerne ligger 400 m fra udpegningen *værdifulde landskaber*.

Alle ejendommens driftsbygninger er beliggende i et område udpeget som værdifuldt kulturmiljø, udpegningen hedder *agrare kulturmiljøer*, og udpegningen dækker over mindre landsbyområde med spredte gårde.

Nærmeste *friluftsområde (Vrå Skov)* ligger 1,3 km nord for ejendommen. Nærmeste *regionale rekreative cykelrute* går ca. 1,5 km vest og øst for ejendommen. Der er ingen *anlæg til fritidsformål* inden for 2 km fra ejendommen. Nærmeste rekreative stier er ca. 1,8 km nordøst for ejendommen.

Nærmeste *fjern kirkeomgivelseszone* er 0,6 km syd for ejendommen ved Lejrskov Kirke. Nærmeste *fortidsminde med fortidsmindebeskyttelseslinie* er en gravhøj 2 km mod syd ved Lejrskov. Der er ingen *beskyttede sten- og jorddiger*, der bliver berørt i forbindelse med opførelse af den nye stald. En del af udbringningsarealerne afgrænses af beskyttede sten- og jorddiger. Nærmeste sten- og jorddiger er beliggende ca. 190 meter nordvest for ejendommen.

Bygningerne ligger ikke indenfor udpegningerne *strandbeskyttelses- og klitfredningslinien*. Bygningerne og alle arealerne ligger udenfor *kystnærhedszonen*. Der er ikke nogen af bygningerne, der ligger inden for *skov-, sø- og åbeskyttelseslinie*. Nærmeste beskyttelseslinier ligger ca. 1100 m henholdsvis nord (skovbyggelinie) og 900 meter syd for ejendommen (kirkebeskyttelseslinie)

Nærmeste *skovrejsningsområde* ligger ca. 400 meter nord for ejendommen. Nærmeste *fredede område* ligger ca. 4,2 km nordøst for ejendommen.

Bygninger eller gyllebeholdere ligger ikke indenfor *lavbundsarealer*. Nærmeste lavbundsareal ligger ca. 120 meter øst for ejendommen.

Der er ca. 2500 m til nærmeste udpegede *§ 7-areal i henhold til Husdyrloven*, som er et overdrev uden for Natura 2000 område, beliggende syd for ejendommen. Kommunen har dog vurderet at enkelte naturarealer som er beliggende i en afstand på mellem 300 og 1000 meter fra ejendommen, skal sidestilles med § 7. Der er udført beregninger til arealerne, og kravene i husdyrlovens § 7 er overholdt.

Der er ingen arealer indenfor *Natura 2000*. De nærmeste internationale naturbeskyttelsesområder er EF-habitatområderne Egtved Ådal og Svanemosen, som ligger henholdsvis 10 km nord og syd for anlægget.

Nærmeste *§ 3 beskyttede naturareal* er et vandhul, ca. 60 m vest for anlægget, mens nærmeste tørre *§ 3 beskyttede natur* er en eng ca. 350 meter vest for anlægget. Der hvor den nye stald opføres, har der været udpeget et *§ 3 beskyttet vandhul*, men denne udpegnings er fjernet, da der var tale om en fejludpegnings.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det eksisterende og ansøgte anlæg ligger udenfor fredninger og diverse beskyttelseslinier. Hele anlægget er dog beliggende i et område udpeget som bevaringsværdigt kulturmiljø, udpegningsgrundlaget er *agrare landsbymiljøer*. Det vurderes, at fredninger og beskyttelseslinier som helhed ikke påvirkes som følge af det ansøgte projekt. Udpegningen som kulturmiljø vurderes heller ikke at blive påvirket af udvidelsen. Selve ejendommen er en væsentlig del af udpegningen, da de ældste driftsbygninger er bevaret i den oprindelige stil, og den nye stald opføres i materialer og farver, som matcher det eksisterende anlæg.

Det er ligeledes kommunens vurdering, at de beskyttede naturtyper samt de beskyttede sten- og jorddiger, som grænser op til udbringningsarealerne, ikke berøres af den planlagte udvidelse.

Der er ligeledes ansøgt om dispensation for afstandskrav til den private drikkevandsboring, som er beliggende i gårdspladsen på Fynslundvej 41, og som forsyner ejendommen med både drikkevand og vand til driften. Team vandforsyning ved Natur og Vand, Kolding Kommune har følgende udtalelse:

"Der søges dispensation fra afstandskravet på 25 meter mellem stalden på Fynslundvej 41 og en vandforsyningsboring på samme ejendom. Afstanden er oplyst til at være 5 meter.

Boringen er blevet besigtiget, og det vurderes at den er tilstrækkelig beskyttet, og derfor fortsat kan anvendes.

Vi har kigget på de geologiske og hydrogeologiske forhold, bl.a. naturlig beskyttelse (lerlag) af grundvandet i området, grundvandsstrømningen, borerapporter, klassificering af grundvandets sårbarhed, indvindingsoplande til vandværkerne m.m.

Vi vurderer, at den ansøgte ændring af stalden ikke udgør en risiko for grundvandet, og der kan derfor meddeles dispensation fra afstandskravet."

De øvrige afstandskrav i henhold til § 8 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug er overholdt.

Kolding Kommune vurderer, at beliggenheden af bedriftens staldanlæg mv. er miljømæssig forsvarlig. Det vurderes ligeledes, at den bedste placering er fundet for så vidt angår naboer og landskabelige hensyn.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for placering af anlæg:

3.2.1 Godkendelsen gives på vilkår af, at projektet gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet.

3.3 LANDSKABSMÆSSIGE FORHOLD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Det nye produktionsanlæg på Sandholm, Fynslundvej 41, placeres i tilknytning til de eksisterende produktionsbygninger. Alle produktionsbygninger er placeret i område til landbrugsanvendelse.

Den nye stald opføres i samme materialer som den eksisterende stald (byg nr. 9), jf. tabellen i afsnit 3.1. I forhold til det eksisterende byggeri vil den nye bygning være placeret umiddelbart syd for bygning nr. 9.

Det er primært fra nord, der vil være indsigt til den nye stald, mod syd og øst er stalden skærmet af bakker, og mod vest skærmes den af det eksisterende anlæg.

Ejendommen og de tilhørende udbringningsarealer, på nær de 2 forpagtede arealer nordøst for anlægget, ligger uden for de områder, som er udpeget til værdifulde landskaber i Landsplandi- rektivet (tidligere Regionplanen 2005-2016).

Der er tale om et relativt kuperet landskab, præget af landbrugsejendomme med spredt landbrugsbebyggelse samt "landsby". Mange markskel er markeret med levende hegn og beskyttede jord- og stendiger. I området er der flere skove.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ejendommen ligger i område 1149 Landområde i kommuneplanen 2010-2021. Området er udlagt til jordbrugsmæssigt formål.

Ejendommen, Sandholm, ligger placeret i et landbrugsområde med spredte gårde nord for Højrup. Ejendommen består af et stuehus og de oprindelige driftsbygninger, som er placeret vest for stuehuset. Syd for de oprindelige driftsbygninger er der opført en gylletank og en stald til slagtekalve.

Den planlagte udvidelse indeholder en ny kalvestald og renovering af dele af det eksisterende anlæg. Det nye anlæg placeres i tilknytning til de eksisterende bygninger, og der anvendes materialer, som sikrer, at den nye stald matcher det eksisterende anlæg, således ejendommen forsat vil fremstå som en helhed.

Kolding Kommune vurderer, at det ikke er nødvendigt med afskærmende beplantning omkring den nye stald, idet de landskabelige forhold på stedet i tilstrækkelig omfang skærmer omgivelserne for indsigt til den nye stald.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for landskabsmæssige forhold:

3.3.1 Den nye stald skal opføres i materialer, som matcher den eksisterende stald (nr.9)

3.4 HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Produktionen ønskes ændret fra de nuværende 143,78 DE kvæg og 33,39 DE svin til 313,29 DE kvæg, svarende til 980 slagtekalve (tung race) og 30 ammekøer med tilhørende 20 stk. opdræt, samt 3 heste (300-500 kg)

Dyretype og staldtype for ansøgt drift	Staldafsnit nr.	Antal årsdyr (vægt/aldersgrænser)	DE
Tyrekalve, tung race. Dybstrøelse	6 (1.1.2)	560 (60-90 kg)	10,98
Tyrekalve, tung race. Dybstrøelse	7 (1.1.3)	980 (90-120 kg)	19,22
Tyrekalve, tung race. Dybstrøelse	7 (1.1.3)	420 (60-90 kg)	8,24
Tyrekalve, tung race. Dybstrøelse	8 (1.1.4)	980 (120-180 kg)	38,43
Tyrekalve, tung race. Dybstrøelse	9 (1.1.5)	980 (180-210 kg)	19,22
Ungtyre, tung race. Dybstrøelse	9 (1.1.5)	980 (210-255 kg)	45,38
Ungtyre, tung race. Dybstrøelse	10 (1.1.6)	980 (255-380 kg)	139,20
Ammekøer, over 600 køer. Dybstrøelse	10 (1.1.6)	30	21,43
Opdræt, tung race. Dybstrøelse	10 (1.1.6)	20 (6-28 mdr.)	10,17
Heste. Dybstrøelse		3 (300-500 kg)	1,02
Antal dyreenheder i alt			313,29

Bedriften modtager tyrekalvene, når de er mellem 2 og 4 uger gamle. Kalvene kommer fra mælkeproducenter, som ikke selv ønsker at opfede kalvene.

Fleksibilitet

Der er indarbejdet fleksibilitet i produktionen, således det er muligt at producere slagtekalve med en afgangsvægt på op til 450 kg. Denne fleksibilitet sikrer, at der kan produceres kalve med den slagtevægt, som er mest optimal ud fra de gældende markedsforhold.

Der er indsendt dokumentation for den ønskede fleksibilitet, i form af beregninger udført i ansøgningssystemet. Ved udnyttelse af fleksibiliteten, hvor slagtekalvene leveres ved 450 kg, produceres der 767 slagtekalve (60-450 kg) svarende til 280,68 DE. Der er ikke givet fleksibilitet til ændringer i det øvrige dyrehold, og ved udnyttelse af fleksibiliteten er det samlede dyrehold således på 313,29 DE

Der er lavet beregninger på samtlige nøgletal i husdyrgodkendelsessystemet for denne situation, som det fremgår af efterfølgende tabel.

Tabel med fleksibilitet

Ansøgt: 980 slagtekalve (60-380 kg), 30 ammekøer (over 600 kg), 20 stk. opdræt og 3 heste
 Scenarie 1: 767 slagtekalve (60-450 kg) + plus ammekøer, opdræt og heste

Scenarie	Ammoniak (kg N/år)		Lugt-geneafstand i meter			P-krav	DE max	DE reel	N/ha max	N/ha reel	NFI
	Emission (total)	Emission (mer)	Nabo	Saml. beb.	Byzone	Overholdt?	Udvaskning				Merudvaskning
Ansøgt	2167	367	81	173	259	ja (-100 kg)	1,69	1,65	68,3	68,40	0
1	2234	434	82	185	270	ja (-110 kg)	1,69	1,65	68,2	67,7	0

Udnyttelse af miljøgodkendelsen

Udvidelsen vil være påbegyndt 2 år efter denne godkendelse er givet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Fleksibilitet i afgangsvægten ved slagtekalve forudsætter, at myndigheden til enhver tid kan få forevist dokumentation, som beskriver sammensætningen af dyr, for derved at sikre sig at sammensætningen af dyr stadig ligger indenfor rammerne af denne miljøgodkendelse.

Kolding Kommune vurderer, at det er rimeligt at indarbejde en fleksibilitet i produktionen, da dette kun medfører mindre ændringer i belastningen fra landbruget.

Udvidelsen udnyttes indenfor de 2 år som lovgivningen foreskriver. Kolding Kommune vurderer, derfor at dette er tilfredsstillende.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for husdyrhold og staldindretning:

- ❖ **3.4.1** Husdyrbruget tillades drevet med et dyrehold på maksimalt 313,29 DE, bestående af 980 slagtekalve af tung race (60-380 kg), 30 ammekøer over 600 kg, 20 kvier af tung race (6-28 mdr.) samt 3 heste 300-500 kg.
- ❖ **3.4.2** Det tillades, at afgangsvægten ved slagtekalvene kan ændres til 450 kg, forudsat der maksimalt produceres 767 slagtekalve af tung race (60-450 kg.), således det maksimale antal DE på 313,29 DE ikke overskrides.
- ❖ **3.4.3** Staldsystemet og det tilhørende dyrehold for hvert staldafsnit skal være i overensstemmelse med angivelserne i tabellen i afsnit 3.4. Ændringer i forhold til dette kan godkendes af kommunen, såfremt beregninger viser, at lugtgener og ammoniakemissionerne ikke forøges.
- ❖ **3.4.4** Udnyttelse af godkendelsen skal være påbegyndt senest 2 år fra dato for meddelelse af nærværende godkendelse.

3.5 STALDANLÆG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Nedenstående beskriver hvert enkelt staldafsnit. Yderligere oplysninger findes i tabellen i afsnit 3.1.

Svinestald (byg nr. 5)

Eksisterende slagtesvinestald som tages ud af drift og fremover anvendes til opbevaringsformål og værksted.

Kalvehytter (byg nr. 6)

Eksisterende kalvehytter fra 2002/2007 med dybstrøelse i hele arealet. Hytterne har fast bund uden afløb. Der er dog mulighed for opsamling af væske, idet der er en mindre opkant langs med gulvarealet.

Der foretages ikke ændringer. Hytterne har en forventet levetid på ca. 10 år.

Kalvestald (byg nr. 7)

Stalden anvendes i nudriften til ammekøer og opdræt, opstaldet i bindestald med riste. I ansøgt drift renoveres stalden, og anvendes fremover til småkalve på dybstrøelse.

Stalden har mekanisk ventilation.

Staldens forventede levetid med hensyn til inventar er 25 år (efter den planlagte renovering)

Kalvestald (byg nr. 8)

Kalvestald hvor der ikke foretages ændringer af indretningen. Stalden er indrettet med dybstrøelse i hele arealet og har fast bund uden afløb. Stalden har delvist mekanisk ventilation kombineret med naturlig ventilation. Stalden er renoveret, med nyt inventar, i 2008 og forventes at have en levetid på 25 år. inden næste gennemgribende renovering.

Kalvestald (byg nr. 9)

Stald som anvendes til tyrekalve og ungtyre. Stalden er beklædt med røde stålplader og har gråt eternittag. Der er naturlig ventilation med åbninger i sider og kip. Stalden er indrettet med dybstrøelse og har fast bund uden afløb.

Stalden er renoveret, med nyt inventar, i 2008 og forventes at have en levetid på 25 år inden næste gennemgribende renovering.

Ny stald (byg. nr. 10)

Ny stald der opføres på marken umiddelbart syd for byg. nr. 9. Stalden indrettes med dybstrøelse og anvendes til ungtyre og ammekøer med tilhørende opdræt. Stalden har naturlig ventilation med åbninger i sider og kip. Stalden opføres så den vil fremstå i samme farver og stil som byg nr. 9. Stalden får fast bund uden afløb.

Gyllebeholder (byg nr. 11)

Eksisterende gyllebeholder fra 1991 på 1.400 m³ bruges til opbevaring af vaskevand og andet afløb fra vaskepladsen. Gyllebeholderen skal have beholderkontrol senest **februar 2011**.

Maskinhus (byg nr. 4)

Maskinhus beklædt med sortmalet træ og tag af eternit. Der foretages ikke ændringer i denne bygning.

Hestestald (byg nr. 12)

Mindre stald som anvendes til heste. Stalden har dybstrøelse uden afløb.

Vaskeplads (byg nr. 13)

Eksisterende vaskeplads med afløb til gyllebeholder. Anvendes til vask af maskiner og marksprøjte. Samt påfyldning af marksprøjte og dieselolie.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at indretningen af bedriftens staldanlæg mv. er miljømæssig forsvarlig. Der anvendes BAT bl.a. i form af naturlig ventilation i alle staldene.

Den samlede ammoniakfordampning fra anlægget (stald og lager) er beregnet til 2167 kg N pr. år. Der er jf. ansøgningen opnået en reduktion på 636 kg N pr. år ud over det generelle reduktionskrav på 15 % for stalde, der enten ændres eller udvides.

Kolding Kommune har vurderet at BAT-standarden for slagtekalve over 6 mdr. er præfabrikerede drænende gulve eller en teknik, som reducerer ammoniakfordampningen tilsvarende, eksempelvis gylleforsuring. Alternativt kan benyttes et tilsvarende staldsystem, som reducerer ammoniakfordampningen med 50 % i forhold til referencestaldsystemet, som er tilfældet for ovennævnte BAT-standarder. For tyrekalve 0-6 mdr. er det valgte staldsystem med dybstrøelse at sidestille med BAT.

Effekten af direkte udbringning af 88 % af dybstrøelsen er beregnet til 938 kg N pr. år. Dvs. at uden dette tiltag ville den samlede ammoniakfordampning fra stald og lager være på 3105 kg N pr. år.

Kommunen vurderer, at der er anvendt BAT i forhold til valg af teknologi og staldsystem. Kommunen pålægger ikke ansøger at anvende en bestemt teknik men udelukkende, at der leves op til reduktionskravet. I det aktuelle projekt er der lavet tilpasning med mere udkørt dybstrøelse end normen. Ansøgningen overholder således det reduktionskrav, som fremkommer i forhold til kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for staldanlæg:

- ❖ **3.5.1** Ammoniakemissionen må ikke overstige et niveau svarende til 2167 kg NH₃-N efter nugældende beregningsmetode jf. bilag 3. Emissionskravet vurderes overholdt ved overholdelse af vilkåret 4.3.1. – vilkår fra afsnit om dybstrøelse.

3.6 VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Bygning nr. 7 og 8 har primært naturlig ventilation, suppleret med mekanisk ventilation. I de øvrige stalde er der udelukkende naturlig ventilation.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Den nye stald samt dele af de eksisterende stalde er naturligt ventilerede, og derfor vil der ikke være strømforbrug eller forekomme støj fra ventilation. I enkelte af de ældste stalde er der dog

foruden naturlig ventilation, også mekanisk ventilation. Den mekaniske ventilation bruges kun i perioder med varmt vejr og er altså ikke i drift konstant.

Kolding Kommune vurderer, at BAT er opfyldt med hensyn til ventilation, da anvendelsen af mekanisk ventilation er begrænset, og ventilationsprincippet i stedet er baseret på naturlig ventilation, hvor der ikke forekommer strømforbrug eller gener fra et ventilationsanlæg. Der er ikke stillet vilkår med hensyn til ventilation.

3.7 FODRING OG FODEROPBEVARING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Kraftfoder opbevares i siloer. Ved stald nr. 9 og 10 (den nye stald) er der placeret en glasfibersilo ved den vestlige gavl på hver bygning. I bygning nr. 5 opbevares foder i en indendørs silo.

Halm opbevares i mindre omfang i den nye stald, mens hovedparten af halmen er placeret i markstak og i lejede bygninger på andre landbrugsejendomme.

Der opbevares kun i mindre omfang ensilage, opbevaringen foregår i wrapballer. Hvis fodringsstrategien på et tidspunkt ændres, kan det ikke udelukkes, at der bliver tale om opbevaring af større mængder ensilage i markstak.

Håndtering af ensilage vil ske således, at eventuelle lugt- og fluegener for nabobebyggelser minimeres. Foderrester og foderspild fjernes og kommer enten i gyllebeholderen eller smides oven i dybstrøelsesmåtten.

Der fodres efter foderplan, som udarbejdes af kvægbrugskonsulent. Derved sikres det, at det altid er den nyeste viden, som ligger til grund for foderplanen.

Foderplanen afstemmes løbende, således at fodermængden tilpasses kalvenes behov. Derved sikres det, at kalvene ikke overforsynes med protein og fosfor, hvilket igen sikrer, at der ikke udskilles unødige næringsstoffer i gødningen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne.

Kommunen vurderer, at håndtering og opbevaring af ensilage er miljømæssig forsvarlig.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for fodring og foderopbevaring:

- ❖ **3.7.1** Kasseret foder skal fjernes løbende og opbevares på befæstet plads med afløb til lukket beholder eller kommer i gyllebeholder.
- ❖ **3.7.2** Krybbeaffald skal opbevares på befæstet plads med afløb til lukket beholder eller kommer i gyllebeholderen.
- ❖ **3.7.3** Ved opbevaring af ensilage i markstak skal afstandskravene i husdyrlovens § 8 overholdes.
- ❖ **3.7.4** Fodersiloer med tilskudsfoder skal placeres på tæt, befæstet areal.
- ❖ **3.7.5** Det befæstede areal omkring fodersiloerne skal renholdes for foderrester.

3.8 ENERGI- OG VANDFORBRUG SAMT BESPARENDE FORANSTALTNINGER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Energi: I nudrift er det samlede elforbrug på ca. 50.000 kWh. Strømmen bruges primært til drift af foderanlæg og belysning. Efter udvidelsen forventes elforbruget at stige til 60.000 kWh. Stigningen skyldes primært, at foderanlægget er i drift i en længere periode. Stigningen i elforbruget er på ca. 20 %.

Forbruget af dieselolie i nudrift er på ca. 15.000 liter. Dette ventes at stige til 20.000 liter efter udvidelsen. Der bruges diesel i forbindelse med markarbejde og ved håndtering af foder. Stigningen skyldes, at der fremover vil være drift af et større areal.

Til opvarmning af stuehuset anvendes der oliefyr. Det årlige forbrug er på ca. 1000 liter og ændres ikke i forbindelse med udvidelsen.

I forbindelse med udvidelsen er følgende løsninger valgt for at spare på energiforbruget:

- Den nye stald har naturlig ventilation.
- Der anvendes ikke energi til opvarmning af stalde.
- Belysningen i staldene er udstyret med automatisk tænd og sluk, og om natten er der kun vågelys i staldene.

Vand: I nudrift er det samlede vandforbrug anslået til ca. 4.820 m³. Efter udvidelsen forventes vandforbruget at være på ca. 8.825 m³, hvilket ligeledes er et skønnet forbrug. Drikkevandsboringen er beliggende i gårdspladsen.

Hovedparten af vandet, ca. 8.800 m³, bruges til drikkevand til køerne. Der bruges ca. 20 m³ til vask af maskiner og ca. 5 m³ til vask af stalde

Der er ikke markvandingsboringer på ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Foderanlægget og belysningen er de enkeltposter i det totale energiforbrug, der vægter mest.

Det bør således sikres, at motorer til drift af foderanlægget vedligeholdes efter forskrifterne, så det sikres, at elmotorerne fungerer optimalt, således elforbruget ikke bliver større end nødvendigt.

Da vandforbruget fra den private drikkevandsboring overstiger 6000 m³, kræves der en tilladelse i henhold til vandforsyningsloven. Der vil derfor være krav om vandur på boringen for at kunne følge forbruget. Tilladelsen gives som en separat tilladelse og er ikke omfattet af denne miljøgodkendelse. Dispensation for afstandskrav til vandforsyning fra den renoverede stald er beskrevet i afsnit 3.2.

Kolding Kommune vurderer, at energi- og vandforbruget er på et fornuftigt leje i forhold til bedriftens produktion, ligesom der er foretaget diverse energi- og vandbesparende tiltag for at sænke forbruget yderligere. Kommunen vurderer, at BAT er tilgodeset med hensyn til energi- og vandforbrug. Driftsformen sikrer et relativt lavt energiforbrug i forhold til bedriftens størrelse, og der stilles derfor ikke vilkår om, at bedriften skal gennemgås af en energikonsulent.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for energi- og vandforbrug:

- ❖ **3.8.1** Anlæg, der er særligt energiforbrugende, f. eks foderanlægget skal kontrolleres og vedligeholdes således, at det altid kører energimæssigt optimalt.
- ❖ **3.8.2** Drikkevandsboringen skal godkendes til erhvervmæssig anvendelse.
- ❖ **3.8.3** Forbruget af vand fra egen boring skal årligt indberettes til Kommunen.

3.9 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Sanitært spildevand fra beboelse samt sanitært spildevand fra kontoret i driftsbygningen ledes via trixtank til nedsivning.

Tagvandet fra den nye stald, og fra eksisterende bygninger ledes til dræn vest for ejendommen, der vil blive foretaget foranstaltninger som sikre at drænet ikke overbelastes. Alternativt ledes tagvandet fra den nye stald til nedsivning.

Overfladevand fra befæstede arealer, hvor der ikke forefindes gødningsrester, foderrester mv., ledes til dræn vest for ejendommen.

Spildevandsdefinition	Mængder (nudrift)	Mængder (ansøgt)
Vask af stald	5 m ³	5 m ³
Drikkevandsspild (ca. 0,3 m ³ /slagtekalv), (0,075 m ³ /slagtesvin)	232 m ³	300 m ³ - drikkevandspildet bliver absorberet i dybstrøelsen.
Vask af markmaskiner – vaskeplads	15 m ³	20 m ³
Spildevand tilledt gyllebeholder	252 m ³	25 m ³

Mængden af spildevand tilledt gyllebeholderen er medregnet i kapacitetsberegningen for opbevaringskapaciteten.

Langt hovedparten af drikkevandsspillet opsuges i dybstrøelsesmåten.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Spildevand fra tagvand på nye bygninger og befæstede arealer kræver særskilt tilladelse fra kommunen, som skal gives, inden anlægget kan etableres (se afløbsplan på bilag 7).

Kolding Kommune vurderer, at den samlede håndtering af spildevand herunder regnvand samt vask og håndtering af sprøjteudstyr sker på forsvarlig vis.

VILKÅR

- ❖ **3.9.1** Marksprøjten (slinger og dyser) skal til enhver tid være vedligeholdt, sådan at der ikke forekommer dryp fra marksprøjten ved kørsel til og fra marken.

3.10 AFFALD, RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommen er tilmeldt privat affaldsrenovator (pt. Brians renovation). I forbindelse med drift af ejendommen produceres følgende mængder affald:

Type	Opbevaring	Mængder pr. år	Bortskaffelse
Døde dyr	Døde dyr opbevares hævet fra jorden og under kadaverkappe		Døde dyr afhentes af DAKA efter behov
Erhvervsaffald (pap, plast, diverse)	Plastik (landbrugsfolie) opbevares i 800 liters container. Brændbart affald opbevares ligeledes i en 800 liters container	Ca. 10.000 liter plastaffald og 8.000 liter øvrigt brændbart affald.	Privat affaldsrenovatør tømmer ca. 25 gange årligt. Container med plast til genbrug tømmes efter behov, ca. 4-6 gange årligt.
Pesticider	Opbevares i svinestalden (byg nr. 5) Er placeret i aflåst skab.	Der opbevares maksimalt 50 liter. Der forekommer sjældent rester af pesticider. Hvis der er en rest i overskud bruges det året efter.	Dunke afleveres i overensstemmelse med etikettens anvisning. Alle almindeligt anvendte midler kan bortskaffes rengjorte til dagrenovation eller afleveringsordning for erhvervsaffald
Veterinært affald (kanyler)	Opbevares i kanyleboks.	Ca. 5 kg.	Bortskaffes til dyrlæge
Metal			Skrothandler
Spildolie	Opbevares i maskinhus i lukkede olietønder på fast gulv uden afløb. Støbt opkant omkring. Flyttes i forbindelse med godkendelsen til byg. nr. 5. hvor det placeres på fast bund og med afløb til gyllebeholder.	Ca. 50 liter.	Afhentes af olieselskab.

Sprøjtemidler opbevares i den gamle svinestald (byg nr. 5). Sprøjtemidler påfyldes på vaskepladsen eller i marken, ligesom vask foregår på vaskeplads eller på skiftende steder i marken. Vand påfyldes på vaskepladsen, hvor der er opstillet en buffertank.

Olietanke	Årstal	Størrelse	Olietype	Placering
Overjordisk plasttank	2007	2.600 liter	Dieselolie til traktor	Flyttes til byg. nr. 5. hvor der er fast bund og afløb til gyllebeholder.
Overjordisk plasttank	2003	1800 liter	Dieselolie til bil	Garage byg nr. 2, på fast bund og uden afløb.
Overjordisk Ståltank	1985	1.200 liter	Fyringsolie	Placeret i byg nr. 3

Dieseltanken som anvendes til tankning af landbrugsmaskiner flyttes fra maskinhuset til byg nr. 5. Derved bliver det muligt at foretage påfyldning af diesel på vaskepladsen og eventuel spild vil blive ledt til gyllebeholderen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at ejendommens opbevaring og håndtering af affaldsprodukter, råvarer og hjælpestoffer er miljømæssigt forsvarligt og lever op til kommunens regulativer.

Kolding Kommune vurderer endvidere, at placeringen af olietanke samt placeringen og opbevaring af kemikalier mv. ikke udgør nogen risiko for forurening af jord, overflade- og grundvand under forudsætning af overholdelse af nedenstående vilkår.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for affald, råvarer og hjælpestoffer:

- ❖ **3.10.1** Affald skal sorteres, opbevares og bortskaffes i henhold til Kolding Kommunes affaldsregulativ. Affald bør sorteres i containere opstillet på ejendommen jf. sorteringsvejledningen for landbrugsejendomme.
- ❖ **3.10.2** Kemikalier og pesticider skal opbevares i aflåst rum, på kemikaliebestandigt tæt gulv og uden mulighed for afløb til kloak eller dræn.
- ❖ **3.10.3** Olietanke, olieprodukter og farligt affald skal opbevares under tag i lukkede beholdere, på fast bund og uden mulighed for afløb til kloak, dræn eller til jord.
- ❖ **3.10.4** Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- ❖ **3.10.5** Ved spild fra olie- og brændstoftanke skal spildet opsuges og evt. forurenede jord bortskaffes til godkendt modtager.

3.11 DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Det er vurderet, at der kan være risiko for forurening ved uheld ved følgende punkter:

- håndtering af pesticider
- overløb ved fyldning af dieseltank
- overløb af diesel ved tankning af traktor
- vandboringer

For at minimere risikoen for uheld er følgende foretaget:

Påfyldning af marksprøjte sker på befæstet areal med afløb til gylletank. Ved påfyldning er vandforsyningen sikret mod tilbageløb med en kontraventil.

Marksprøjten rengøres i marken på skiftende steder, og minimum 300 meter fra vandforsyningsboringer. Eller den rengøres på befæstet areal med afløb til gyllebeholder.

Dieseltanken er forsynet med overfyldsalarm.

Pistolen til påfyldning af diesel er forsynet med automatisk lukkemekanisme.

For at minimere gene og forurening ved uheld er følgende iværksat:

- medarbejdere er instrueret i at ringe 112 i tilfælde af uheld

- I tilfælde af oliespild anvendes granulat til opsamling
- Der er udarbejdet en beredskabsplan

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at bedriften, med udarbejdelse af en beredskabsplan, forholder sig til kritiske situationer samt forebyggelse af uheld.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for driftsforstyrrelser og uheld:

- ❖ **3.11.1** Såfremt der sker uheld med udslip eller risiko for udslip af forurenende stoffer til omgivelserne, skal dette straks anmeldes til alarmcentralen 112 samt hurtigst muligt til Kolding Kommunes landbrugsafdeling.
- ❖ **3.11.2** Hvis der sker uheld på ejendommen, skal der senest 1 uge efter hændelsen fremsendes en redegørelse til landbrugsafdelingen. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af uheldet, samt en beskrivelse af hvordan virksomheden vil forebygge lignende uheld.
- ❖ **3.11.3** Der skal foreligge en beredskabsplan for ejendommen senest ved ibrugtagning af de nye anlæg, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Denne beredskabsplan skal vedligeholdes, så oplysningerne i den altid er opdaterede.
- ❖ **3.11.4** Medarbejdere skal være informeret om og have udleveret en kopi af beredskabsplanen på et for medarbejderne forståeligt sprog.
- ❖ **3.11.5** Ved driftsforstyrrelser og uheld, som indebærer risiko for forurening, skal forskrifterne i beredskabsplanen følges.

4 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDBLING

4.1 GØDNINGSTYPER OG NÆRINGSINDHOLD MV.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrgødning fra virksomheden forekommer primært i form af dybstrøelse inkl. vaskevand, samt regnvand og vaskevand tilledt gyllebeholderen. Ang. gødningsmængder i ton se hhv. afsnit 4.2 og 4.3.

Gødningstype	Kg kvælstof*	Kg fosfor*	Udnyttelses %	DE*
Dybstrøelse produceret	31.953	4.413	45	294
Afsat ved afgræsning	85	15	70	0,86
Vand tilledt gyllebeholder	0	0	0	0
Afsat til Fløjbjergvej 30, 6580 Vamdrup	-7.613	-1.051		-70,00
I alt				224,86
Afsat ved afgræsning uden for udbringningsareal				18,43

Husdyrgødningens indhold af N og P vil kun marginalt påvirkes, såfremt der gøres brug af den ansøgte fleksibilitet med højere afgangsvægt. N indholdet falder med ca. 1 %, mens indholdet af P stiger med ca. 8 %.

Kravet til harmoniareal (udbringningsareal) ved den pågældende driftstype, hvor minimum 2/3 af dyreenhederne er kvæg, er 1,7 DE pr. ha på ejede og forpagtede arealer og 1,40 DE pr. ha på aftalearealer.

Der er godkendt 136 ha ejede og forpagtede arealer, hvor der efter harmonireglerne med 1,65 DE pr. ha udbringes op til 224,86 DE. Der er 50,55 ha med gylleaftaler, hvor der udbringes op til 70 DE. Herudover afsættes der husdyrgødning fra 18,43 DE (ammekøer og opdræt som græsser i sommerhalvåret) ved afgræsning af arealer uden for udbringningsarealet. Harmonikravet til den ansøgte produktion på 313,29 DE er således overholdt.

Det ejede markareal er på 119,43 ha, heraf kan 101 ha bruges til udbringning af husdyrgødning, mens det resterende areal på 18,15 ha er vedvarende græs og dyrkningsfri bræmmer. Det resterende matrikulerede areal er skov, bebyggede arealer og gårdsplads mv. Det forpagtede areal er på 35 ha, som alle kan bruges til udbringning af husdyrgødning. Der er desuden indgået en græsningsaftale på 13,25 ha. Arealet anvendes til afgræsning og indgår således ikke i udbringningsarealet. Med græsningsaftalen på 13,25 ha og de 18,15 ha ejet græsningsareal, rådes der sammenlagt over 31,4 ha til afgræsning. Arealerne afgræsses med 18,43 DE (ammekøer og opdræt som græsser i sommerhalvåret), hvilket giver et dyretryk på 0,58 DE/ha.

Husdyrgødningen fra kvæg kan udbringes med 1,7 DE/ha. Det gennemsnitlige dyretryk på ejede og forpagtede udbringningsarealer er på 1,65 DE/ha. Den resterende mængde husdyrgødning afsættes til en gylleaftale. Samlet afsættes der 70 DE til gylleaftale.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der indgår i alt 136 ha i ejede og forpagtede arealer til udbringning og 50,55 ha i aftalearealer.

Aftalearealerne er ligesom de ejede og forpagtede arealer besigtiget i forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen. Kommunen har vurderet, at det ikke er nødvendigt at udarbejde en separat § 16 godkendelse for aftalearealerne.

Kolding Kommune vurderer, at idet, der afsættes 70 DE til aftalearealer, og der ved afgræsning afsættes 18,43 DE uden for udbringningsarealet, er der tilstrækkelig areal på ejendommen til at udbringe den producerede mængde husdyrgødning. Dele af de arealer, som afgræsses er udpeget, som § 3 beskyttede, og afgræsses med 0,58 DE/ha. Kolding Kommune vurderer, at arealerne kan afgræsses med det ansøgte dyretryk på 0,58 DE/ha uden at skade arealerne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for gødningstyper mv.:

- ❖ **4.1.1** Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de 136 ha ejede og forpagtede arealer samt på de 50,55 ha aftaleareal, som fremgår af bilag 8.
- ❖ **4.1.2** Husdyrtrykket må ikke overstige 1,65 DE/ha på ejede og forpagtede arealer for det nuværende projekt.
- ❖ **4.1.3** Der skal afsættes 18,43 DE ved afgræsning uden for udbringningsarealet.
- ❖ **4.1.4** Der skal afsættes 70 DE husdyrgødning til aftalearealer ved fuld produktion. Hvis godkendelsen ikke udnyttes fuldt ud – skal husdyrgødningen fra den del, der oversiger 243,29 DE, afsættes til aftalearealerne.

4.2 FLYDENDE HUSDYRGØDNING, OPBEVARING OG HÅNDTERING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Opbevaringsanlæg	Bygning nr.	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Overdækning	Pumpesystem fra beholder til gyllevogn
Gyllebeholder (1.1.6)		1991	1.400	Flydelag	Sugekran
I alt			1.400		

Da alle dyr går på dybstrøelse, forekommer der ikke flydende husdyrgødning i form af gylle. Eneste tilløb til gyllebeholderen er fra vaskepladsen samt det nedbør, som direkte havner i gyllebeholderen. tilløbet til gyllebeholderen skal dog håndteres som flydende husdyrgødning.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning er miljømæssig forsvarlig.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for flydende husdyrgødning:

- ❖ **4.2.1** Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.
- ❖ **4.2.2** Gyllebeholderen skal tømmes med sugekran eller der skal alternativt etableres en påfyldningsplads ved gyllebeholderen.
- ❖ **4.2.3** Husdyrgødning må ikke udbringes på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal.

4.3 DYBSTRØELSE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der produceres årligt ca. 3.110 ton dybstrøelse. Cirka 88 % af dybstrøelsen køres direkte fra stald til udbringning og nedpløjning. Der kan blive tale om et midlertidigt lager i markstak, hvor dybstrøelsen opbevares i en kortere periode på maksimalt 14 dage. Ved opbevaring i mere end 7 dage vil markstakken blive overdækket i henhold til gældende regler.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Nogle af udbringningsarealerne ligger op til nabobeboelser. Opbevaring af dybstrøelse i markstakke vil som udgangspunkt ikke forekomme. Dog vil der normalt kunne forekomme et midlertidigt og kortvarigt oplag i marken i forbindelse med udmugning og indtil udbringning. Under normale forhold maksimalt 1-2 uger. I de tilfælde vil lovens forskrifter mht. til placering og overdækning blive fulgt. Kolding Kommune skønner, at det ikke nødvendigt at stille vilkår til opbevaring i markstak, da det vil være midlertidigt forekommende.

Kolding Kommune vurderer, at opbevaring og håndtering af dybstrøelse er miljømæssig forsvarlig og vil medføre mindst mulige gener for omgivelserne. Det vurderes endvidere, at BAT er opfyldt med hensyn til opbevaring og håndtering af gødning fra småkalve, da dybstrøelse er eneste stalddtype for småkalve. Desuden bliver 88 % af dybstrøelsen kørt direkte fra stalden til udbringning og nedpløjning, hvor normen er på 65 %. Ammoniakfordampningen fra lagrene bliver reduceret med 938 kg, som er effekten af direkte udbringning af 88 % af den samlede mængde dybstrøelse.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for dybstrøelse:

- ❖ **4.3.1** Der skal udkøres og udbringes minimum 88 % af dybstrøelsen direkte til nedpløjning i marken uden mellemlager.
- 4.3.2** Ved oplag af dybstrøelse i markstak skal dato og placering noteres i driftsjournal med tilhørende kort. Markstakken må højst ligge samme sted i 12 måneder og må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år. Markstakke må ikke placeres i nitratfølsomt indvindingsopland.

5 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

5.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Beregninger, der er foretaget ud fra beregningsmetoderne i henhold til godkendelsesbekendtgørelsen, viser, at fordampningen af ammoniak fra nudriften er 1800 kg NH₃ pr. år og i ansøgt produktion 2167 kg NH₃ pr. år. Projektet medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 367 kg NH₃ pr. år fra stald og lager.

Nærmeste § 7-område, et overdrev, er beliggende ca. 2500 meter syd for ejendommen. Ejendommen er derfor ikke beliggende i bufferzone til et § 7-område, og der foretages på den baggrund ikke beregninger af ammoniakdepositionen til dette naturområde. Ingen af bedriftens udbringningsarealer er beliggende i bufferzone til et § 7 naturområde.

Der er flere små beskyttede vandhuller beliggende indenfor 1000 meter fra ejendommen. Bortset fra det nærmeste vandhul, er der ikke foretaget depositionsregninger til disse.

De nærmeste internationale naturbeskyttelsesområder er EF-habitatområderne Egtved Ådal og Svanemosen, som ligger henholdsvis 10 km nord og 10 km syd for anlægget.

Se nærmere beskrivelse i afsnit 6.2. Beskrivelse af Bilag IV-arter findes i afsnit 7.4. og bilag 9.

Der indgår ikke arealer beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 i udbringningsarealerne. Udbringningsarealerne grænser flere steder op til områder beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven så som mose, eng, sø eller vandløb, ligesom udbringningsarealerne omkranser disse naturtyper, se bilag 12.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kvælstof, der deponeres fra luften, er det begrænsende næringsstof for mange sårbare økosystemer, og i disse økosystemer kan der forventes væsentlige ændringer som følge af ekstra tilførsel af kvælstof. I henhold til beskyttelse af disse naturområder er der derfor udlagt bufferzoner. Bufferzone I er en bufferzone på 300 meter om særligt ammoniakfølsomme naturområder. Inden for denne beskyttelseszone og inden for selve naturområdet kan husdyrbrug ikke udvides eller ændres, hvis udvidelsen medfører en forøget udledning af ammoniak til disse naturområder.

I en yderligere zone (bufferzone II) i en afstand fra 300-1000 meter om disse særligt ammoniakfølsomme naturområder må en udvidelse maksimalt give anledning til en merbelastning på 0,7 kg N pr. ha. Såfremt der er to eller flere ejendomme med over 75 dyreenheder i zonen og inden for en afstand af 1000 m, må merbelastningen maksimalt udgøre henholdsvis 0,5 kg og 0,3 kg N pr. ha.

Der er ingen § 7 udpeget natur indenfor 1000 meter fra anlægget. Nærmeste § 7 område er beliggende ca. 2500 meter syd for anlægget. Grundet afstanden vurderer Kolding Kommune, at det ikke er nødvendigt at lave depositionsregninger til det pågældende areal. Kommunen vurderer dog, at flere af de naturarealer, som er beliggende mellem 300 og 1000 meter fra staldanlægget, skal sidestilles med § 7 områder. Der er foretaget beregninger i regnearket, som er tilknyttet ansøgningen. Disse beregninger viser at ammoniakdepositionen på de pågældende arealer ikke overstiger grænserne i § 7 i husdyrloven. Naturafdelingens vurdering af alle § 3 områder beliggende indenfor 1000 meter fra staldanlægget, fremgår af bilag nr. 10.

Ved etablering, udvidelse og ændring af husdyrbrug skal det øgede ammoniaktab fra stald og lager reduceres med 15 % i forhold til et fastsat referencestaldsystem i 2007. Kravet om reduceret ammoniakemission gælder for udvidelser samt stalde der renoveres, men kan gennemføres som et krav til reduktion af ammoniaktabet for både det eksisterende og det nye anlæg.

Det generelle ammoniakreduktionskrav på 15 % er overholdt for denne udvidelse i form af direkte udbringning af 88 % af dybstrøelsen. Ammoniakfordampningen fra stalde og lagre reduceres med 636 kg N mere, end hvad der kræves for at overholde ammoniakreduktionskravet på 15 %.

Der er flere naturområder beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 i umiddelbar nærhed af ejendommen og dennes udbringningsarealer. Kolding Kommune har d. 2. februar 2011 besigtiget udbringningsarealerne med henblik på en vurdering af, om arealanvendelsen samt udbringning af næringsstoffer og sprøjtemidler kan være i konflikt med naturbeskyttelsesinteresser. Derudover blev der ført tilsyn med henblik på en vurdering af, om der i tilknytning til naturtyper beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3 bør udlægges dyrknings- og sprøjtefrie bræmmer til beskyttelse af naturområdet.

De nærmeste internationale naturbeskyttelsesområder er EF-habitatområderne Egtved Ådal og Svanemosen, som ligger henholdsvis 10 km nord og syd for anlægget. Se nærmere vurdering i afsnit 5.2. Bilag IV-arter er vurderet i afsnit 6.4.

Kommunen har desuden stillet krav om yderligere en reduktion af ammoniakfordampningen begrundet i BAT, hvor udgangspunktet er at nye og renoverede stalde til ungtyre maksimalt må have en ammoniakfordampning svarende til f. eks fast drænet gulv. Det deraf følgende BAT niveau på 2193 kg NH₃ er overholdt med 26 kg. Den nærmere udregning af det konkrete BAT niveau for denne produktion kan ses i bilag 13.

Kommunen har desuden bedt om beregninger af ammoniakdepositionen fra stald og lager til naturområderne beliggende rundt om ejendommen. Der er således foretaget beregninger til naturarealer beliggende indenfor 1000 meter fra staldanlægget. Ammoniakdepositionen på arealerne, er jf. ovenstående miljøtekniske redegørelse, på et niveau hvor det ikke forventes at forværre tilstanden på § 3 arealerne. Søen, som ligger i umiddelbar nærhed af anlægget, belastes med 2,64 kg ammoniak. Søen vurderes grundet dens beliggenhed at være næringsstofrig, og den ekstra belastning, som udvidelsen medfører, forventes ikke at forringe søens tilstand.

Der er ikke foretaget beregninger til andre vandhuller beliggende indenfor 1000 m af ejendommen, men vandhullerne er besigtiget, og det er vurderet, at vandhullerne ikke er specielt følsomme eller sårbare naturområder. Vandhullerne skønnes ikke at blive påvirket af den relative lille merbelastning (beregnet til de andre naturområder) i forhold til baggrundsbelastningen.

I relation til udbringningsarealer og dyrkningsfri bræmmer anbefaler Kolding Kommunes Natur og Vand afdeling minimum 2 meter bræmmer langs vandløb, søer og andre beskyttede naturtyper samt eventuelt bræmmer af større bredde, hvor der er tale om særlig skrånende arealer ned mod sø/vandløb, eller hvor der er tale om særlig sårbar – typisk næringsfattig – natur. Anbefaling af bræmmer skal vurderes i forhold til risikoen for tilførsel af næringsstoffer og/eller sprøjtemidler ved driften af udbringningsarealerne.

Ved besigtigelsen kunne det konstateres, at der langs vandløbene på ejendommens egne og forpagtede marker samt aftalearealerne er de lovpligtige 2 meter bræmmer. Derudover sås, at stort set samtlige § 3 beskyttede naturtyper er adskilt fra udbringningsarealerne med randzoner, og dermed er beskyttede mod overfladisk afstrømning fra udbringningsarealerne.

Kolding Kommune vurderer, at ammoniakdepositionen ikke vil medføre en forringelse af naturområderne pga. opblanding i atmosfæren, og at projektet dermed ikke vil medføre en forringelse af naturområderne. Der stilles ikke vilkår i forbindelse med dette afsnit, idet reduktionen af ammoniakemission er behandlet andre steder i godkendelsen.

5.2 AMMONIAK OG INTERNATIONALE NATURBESKYTTelsesOMRÅDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ingen af ejendommens udbringningsarealer eller bygninger ligger i, eller i umiddelbar nærhed af internationale naturbeskyttelsesområder. Det nærmeste EF-habitatområde er Svanemosen, som er beliggende 10 km syd for ejendommen samt EF-habitatområde Egtved Ådal, beliggende ca. 10 km nord for ejendommen. Aftalearealerne er beliggende ca. 1,8 km vest for Svanemosen, og er dermed de af udbringningsarealerne, som ligger tættest på et internationalt naturbeskyttelsesområde.

De ejede og forpagtede arealer i projektet afstrømmer via Kolding Å-systemet til Kolding Inderfjord, og aftalearealerne afstrømmer via Kongeåen til Vadehavet. Projektet kan med afstrømning af næringsstoffer potentielt påvirke disse vådområder, se nærmere beskrivelse i afsnit 6.3.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

På baggrund af projektets karakteristika, placering og potentielle miljøpåvirkninger vurderer Kolding Kommune, at det udelukkende er næringsstofoverskuddet fra projektet i form af kvælstofudvaskning, fosforoverskud og ammoniakfordampning, der skal konsekvensvurderes i forhold til Natura 2000-områder. De konkrete næringsstofferegninger vedrørende kvælstofudvaskning og fosforoverskud er beskrevet i afsnit 6.3.

Ingen af ejendommens udbringningsarealer eller bygninger ligger i nærheden af internationale naturbeskyttelsesområder. På baggrund af afstand, projektets størrelse (ammoniakfordampning) og den fremherskende vindretning er det vurderet, at projektet ikke vil påvirke områderne væsentligt med luftbåren ammoniak.

Vadehavet er i Landsplandirektivet (tidligere Regionplan) målsat med skærpet recipientkvalitetsmålsætning til naturvidenskabeligt interesseområde, og det vurderes, at miljømålsætningen om et upåvirket eller højst svagt påvirket plante- og dyreliv i Vadehavet ikke er opfyldt. Dette skyldes bl.a. de nuværende forhøjede koncentrationer af dels en række miljøfarlige kemiske stoffer og dels næringssalte. Kilderne hertil er dels tilførsler med tidevandsstrømmene fra især Elben, dels fra skibsfart og dels fra det bagvedliggende afstrømningsområde. Den samlede kumulative tilførsel af kvælstofnæringssalte vurderes at være så høj, at det er en væsentlig årsag til den manglende opfyldelse af miljømålsætningen.

Den nordligste del af Lillebælt er i Landsplandirektivet ligeledes målsat med skærpet recipientkvalitetsmålsætning til naturvidenskabeligt interesseområde, og det vurderes også her, at miljømålsætningernes krav om et upåvirket eller kun svagt påvirket dyre- og planteliv ikke er opfyldt. Dette skyldes bl.a. de høje tilførsler af kvælstof og de tilbagevendende masseforekomster af plankton og trådalger, sammen med de fortsat høje koncentrationer af næringssalte og den hyppige forekomst af iltsvind i Lillebælt.

Konsekvensvurderingen af en eventuel større eller mindre miljøpåvirkning af de internationale naturbeskyttelsesområder og slutrecipienterne er foretaget på baggrund af de beregninger af kvælstofudvaskning, fosforoverskud og ammoniakfordampning, der er lavet i det elektroniske

ansøgningssekema. Der er herudover taget udgangspunkt i den opgørelse af sårbarhed og det beskyttelsesniveau, der er lagt af Miljøministeriet i husdyrloven med tilhørende bekendtgørelser. De viser, at projektet ikke overstiger de lovmæssige grænseværdier.

Endvidere er ammoniakfordampningen reduceret yderligere i forhold til beskyttelsesniveauet fastsat i loven som følge af BAT-krav, som vurderes at være proportionalt med den aktuelle husdyrproduktion. Ammoniakfordampningen er dermed reduceret yderligere 15 % point i forhold til det generelle beskyttelsesniveau på 15 %.

Kolding Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at projektudvidelsen ikke vil medføre nogen negativ målbar påvirkning af de internationale naturbeskyttelsesområder. Der er derfor ikke stillet yderligere vilkår til beskyttelse af internationale naturbeskyttelsesområder.

5.3 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der kan forekomme lugtemission fra produktionen og fra selve staldanlægget ved udmugning og rengøring af staldanlæg. Selve staldanlægget forventes ikke at give anledning til lugtgener ud over, hvad der er normalt, for denne type husdyrproduktion.

I nedenstående skema ses den aktuelle afstand fra ejendommens lugtcentrum til nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone samt geneafstanden. Ukorrigeret geneafstand er geneafstanden, hvor alle staldanlæg er medtaget ved beregningerne, uanset om de senere bliver screenet bort som følge af afstand eller korrigeret for vindretning. Den vægtede gennemsnitsafstand er den reelle afstand mellem de pågældende staldafsnit, som ikke er screenet bort, og det pågældende område (nabo, byzone eller samlet bebyggelse)

Områdetype	Lovens krav – minimum afstand (m) (geneafstanden)	Den vægtede gennemsnitsafstand (m)
Byzone/sommerhusområde, Harte	259 m. ukorrigeret	ca. 4000 m
Samlet bebyggelse, Højrup	173 m. ukorrigeret	ca. 1000 m
Nærmeste enkelt bolig, Fynslundvej 40	81 m. ukorrigeret	ca. 94 meter

Alle afstandskrav vedrørende lugtgeneafstande er overholdt, og der forventes ikke lugtmæssige påvirkninger.

Alle beregningerne er foretaget med udgangspunkt i maksimal besætning. Lugtberegningerne er ligeledes foretaget ved brug af fleksibilitet, og lugtgenekriterierne er også her overholdt (se tabel vedr. fleksibilitet i afsnit 3.4).

Der har ikke tidligere været problemer med lugtgener fra ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt, idet den ukorrigerede geneafstand er kortere end den vægtede gennemsnitsafstand, som er den reelle afstand mellem staldanlæg og nabo, byzone og samlet bebyggelse. Kolding Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

I forbindelse med ansøgning om fleksibilitet i produktionen med højere afgangsvægt er der foretaget worst case beregninger i forhold til lugtgenekravene. Geneafstanden varierer ca. 1 m til naboer uden landbrugspligt og op til 11 m til byzone og samlet bebyggelse i henholdsvis opad-

gående og nedadgående retning ved beregning af scenariet med udnyttet fleksibilitet, i forhold til det ansøgte. Lugtgenekriteriet er dermed overholdt ved begge scenarier, og kommunen vurderer derfor, at det ikke vil give forøgede lugtgener for omgivelserne ved indarbejdelse af fleksibilitet i produktionen.

Når staldene tømmes for dybstrøelse og ved udbringning af dybstrøelse, vil der altid kunne forekomme lugtgener. Det er kommunens vurdering, at ansøger med den beskrevne praksis, hvor en stor del af dybstrøelsen udbringes direkte fra stald og indarbejdes i jorden umiddelbart efter udbringning, sikrer, at omgivelserne ikke udsættes for væsentlige lugtgener. Det er derfor kommunens vurdering, at der ikke vil forekomme lugtgener fra staldene og fra udbringning af dybstrøelse, ud over, hvad er normalt forekommende for boliger i landzone.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for lugt:

- ❖ **5.3.1** Bygninger, anlæg, foderanordninger og omgivelser skal drives og renholdes, således at lugtgener begrænses mest muligt for de omkringboende.
- ❖ **5.3.2** Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at lugtgener i omgivelserne er væsentlige, skal virksomheden lade foretage undersøgelse af muligheder for begrænsning af lugtkilder. Undersøgelsens omfang vil blive fastsat af tilsynsmyndigheden på baggrund af en konkret vurdering af sagen.

5.4 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der vil på ejendommen blive foretaget en effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrslaboratorium. God gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne med fjernelse af foder- og gødningsrester sikrer, at der kun er minimalt med fluer.

Til bekæmpelse af fluer anvendes kemisk bekæmpelse. Ved konstatering af rotter kontaktes kommunen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt. Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for fluer og skadedyr:

- ❖ **5.4.1** Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrslaboratorium, som opdateres 1 gang årligt. Bekæmpelsen skal desuden foretages på tilsynsmyndighedens forlangende.
- ❖ **5.4.2** Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

5.5 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Transport til og fra ejendommen Fynslundvej 41, sker via Fynslundvej og Nyhavevej. Fra Fynslundvej er der to tilkørsler, hvoraf den ene primært anvendes som tilkørsel til privaten. Fra Nyhavevej er der én tilkørsel.

Hovedparten af transporterne med husdyrgødning vil foregå ad Fynslundvej i sydlig retning og ad Nyhavevej i vestlig retning. Der vil i mindre omfang være transporter med husdyrgødning gennem områder med samlet bebyggelse. Ved transport til et af de forpagtede arealer er der transport gennem Højrup. Mens der ved transporter til aftalearealerne er transporter gennem Højrup, Ejstrup, Vranderup, Gelballe, Skanderup og Hjarup.

Transport af husdyrgødning til aftalearealerne sker enten med lastbil eller traktor, og udgør ca. 35 læs årligt.

I forbindelse med drift af ejendommen er der følgende transportaktiviteter:

Transport	Primær transportform	Kørsel (nudrift)	Kørsel (ansøgt)
Gylle	Traktor	53 læs/år	24 læs/år
Dybstrøelse	Traktor	80 læs/år	156 læs/år – heraf 35 til aftaleareal.
Indkøbt foder	Lastbil	35 læs/år	35 læs/år
Afhentning af affald	Lastvogn	25 læs/år	25 læs/år
Brændstof (olie)	Lastvogn	12 opfyldninger pr. år	12 opfyldninger pr. år
Handelsgødning	Lastvogn	2 gange årligt	2 gange årligt
Flytning af kalve fra Uhrevej 16. (levende dyr)	Lastvogn	20 gange årligt	20 gange årligt
Levering af småkalve	Traktor/lastvogn	20 gange årligt	20 gange årligt
Afhentning af dyr til slagt.	Lastvogn	40 gange årligt	40 gange årligt
Markmaskiner	Traktor	Efter behov, dagligt	Efter behov, dagligt
Dagrenovation	Lastvogn	1 gang om ugen	1 gang om ugen
Korn	Traktor	22 læs/år	22 læs/år
Halm til strøelse/foder	Traktor	70 læs/år	90 læs/år
Døde dyr	Lastvogn	20 gange årligt	20 gange årligt
Øvrige transporter	Lastvogn	6 gange årligt	6 gange årligt
I alt		406 årlige transporter	473 årlige transporter

I ovenstående tabel er vist det samlede antal transporter. Af disse vil ca. 35 læs med husdyrgødning blive transporteret til aftalearealerne. En del af transporterne med afgrøder og husdyrgødning foregår ad interne transportveje (markveje) og belaster derfor ikke beboere langs transportruterne.

Transporterne vil i videst mulig omfang foregå i dagtimerne på hverdage. Da markarbejdet er afhængigt af godt vejr, kan det ikke undgås, at der vil være et vist antal transporter, som falder i aftentimerne og i weekenderne. Kørsel med maskiner i høstperioden vil foregå intensivt, således at det foregår på så få dage som muligt, ligesom transport og udbringning af husdyrgødning vil foregå over en begrænset periode.

Antallet af transporter før og efter udvidelsen fremgår af tabellen ovenfor. Antallet af årlige transporter er i nudrift 406 og stiger til 473 årlige transporter i ansøgt drift. Stigningen i antallet af årlige transporter er på 67 transporter, svarende til en stigning på ca. 17 %. Transporter med almindelige markmaskiner er ikke medregnet i opgørelsen over antallet af årlige transporter. Ved opgørelsen af årlige transporter, er én transport defineret som både til- og frakørsel.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Transport af husdyrgødning til udbringning på markerne, vil hovedsageligt foregå ad de veje, der er indtegnet på bilag 6. Transporter til de fleste arealer vil nødvendigvis foregå af offentlig vej men under hensyntagen til trafikken i området. Transporter til gylleaftalearealer foretages pga. afstanden i videst mulig omfang med lastbil. For markarealerne gælder, at transport med husdyrgødning fra Fynslundvej 41 erstatter anden udkørsel af husdyrgødning til samme arealer, hvorfor der på markniveau ikke vil forekomme større ændringer.

Transporterne til aftalearealerne går gennem en del mindre bebyggelser, Kommunen vurderer, at antallet af transporter er så begrænsede, at det ikke medfører mærkbare ændringer i trafikbelastningen i de pågældende områder.

Stigningen i transport på ca. 17 % er en mindre stigning som, stemmer godt overens med den procentvise udvidelse af bedriften.

Kommunen vurderer, at de anførte transport til ejendommen ikke i væsentligt omfang øger den samlede trafikbelastning i området. Det er kommunens vurdering, at der er valgt de mest hensigtsmæssige transportveje for produkter til og fra gården.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for transport:

- ❖ **5.5.1** I forbindelse med transport af husdyrgødning til udbringningsarealerne skal der hovedsageligt anvendes de ruter, der fremgår af bilag 6. Alternative ruter skal anmeldes til og godkendes af Kolding Kommune.

5.6 STØJ FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med drift af ejendommen er nedenstående støjkloder beskrevet med angivelse af omfang. Der er angivet daglige og årlige driftsperioder under normale forhold. Støjklodernes omfang og driftsperiode er angivet for både nudrift samt ansøgt drift.

De to væsentligste støjkloder er ved strøning med strømaskine, og påfyldning af fodersiloer.

Støjkilde	Belastning (nudrift)	Driftsperiode (nudrift)	Belastning (ansøgt)	Driftsperiode (ansøgt)
Levering af råvarer	35 gange årligt	½ time/gang	35 gange årligt	½ time/gang
Udbringning af husdyrgødning	Typisk forår og efterår	14 dage i sæsonen	Typisk forår og efterår	20 dage i sæsonen
Ventilation	I mindre omfang i varme perioder	Hovedsagligt naturlig ventilation – begrænset støj	I mindre omfang i varme perioder	Hovedsagligt naturlig ventilation – begrænset støj
Afhentning af dyr	1 gang ugentlig	30 min./gang	1 gang ugentlig	30 min./gang
Høst	Perioden ultimo juli til medio september	4 dage fra kl. 10.00-21.00	Perioden ultimo juli til medio september	8 dage fra kl. 10.00-21.00
Strøning i stalde	Dagligt	8.30-10.30	Dagligt	8.30-10.30

I miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1994 (måling af ekstern støj fra virksomheder) er der angivet grænser for tilladelig støjbelastning, målt i skel. Ejendommen ligger med god afstand til samlet bebyggelse (ca. 1.500 m), byzone (ca. 4,4 km) og til enkelt bolig som ikke er ejet af ansøger (ca. 170 m). Da støjen aftager eksponentielt med afstanden til lydkilden, vil støj på selve ejendommen i normal drift ikke bidrage til gene for omgivelserne.

Der er i redegørelsen kun medtaget intern transport på ejendommen, da støj foranlediget af markdriften ikke er medtaget, idet denne ikke er påvirket af den ansøgte udvidelse internt på ejendommen. Transporter foregår hovedsageligt i dagtimerne på hverdage. Virksomhedens bidrag til trafikstøjen i området vil være begrænset i forhold til den samlede trafikbelastning.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt i et hvert punkt uden for skel, må ikke overstige:

DAG			
Mandag-fredag	Kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)	ref. tid 8 timer
Lørdag	Kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)	ref. tid 7 timer
Lørdag	Kl. 14.00 – 18.00	45 dB(A)	ref. tid 4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 – 18.00	45 dB(A)	ref. tid 8 timer
AFTEN			
Alle dage	Kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)	ref. tid 1 time
NAT			
Alle dage	Kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)	ref. tid ½ time

Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter i 1,5 meters højde over terræn. Referencetiden regnes i henhold til støjvejledningen. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkloder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkårene ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter, som forinden aftales med kommunen. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

Transportstøj er ikke omfattet af de nævnte støjgrænser.

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger, og der er udelukkende fastsat vilkår om dokumentation for overholdelse af grænseværdier, hvis det skønnes nødvendigt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for støj fra anlæg og maskiner:

- ❖ **5.6.1** Virksomheden skal for egen regning dokumentere, at grænseværdier overholdes, såfremt Kolding Kommune skønner det nødvendigt.

5.7 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der kan forekomme støv i forbindelse med markarbejde og i mindre omfang ved kørsel til og fra ejendommen.

Kraftfoder opbevares i lukkede siloer. Foderhåndteringen giver derfor ikke anledning til støvgener. Dog kan der i forbindelse med påfyldning af siloerne forekomme mindre støvmængder.

I forbindelse med strøning i staldene kan der forekomme støv. Støvet vil dog i langt de fleste tilfælde blive i stalden og giver derfor ikke anledning til støvgener.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Støvgener fra ejendommen forventes ikke at give væsentlige problemer. Dog anbefales det, at al transport til og fra bedriften, for at begrænse støvgener, skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Der er ikke stillet særlige vilkår vedrørende støv fra anlæg og maskiner.

5.8 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I vinterperioden er der natlys i staldene. Dette er ikke nødvendigt i sommerperioden.

Der vil være lysudstråling fra ventilationsåbninger i sider og i kip fra de to stalde syd for de eksisterende bygninger. Lysudstrålingen kan give anledning til en vis fjernpåvirkning af omgivelserne.

Der er ingen udendørs belysning i form af projektører eller andre kraftige lyskilder.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende. En eventuel fjernpåvirkning af omgivelserne vurderes ikke at give anledning til problemer, idet staldenes placering gør, at der ikke er naboer, som bliver direkte berørt af lys fra de to stalde syd for de eksisterende bygninger. Der vil derfor ikke blive stillet særlige vilkår vedrørende lys.

6 PÅVIRKNING FRA AREALERNE

6.1 UDBRINGNINGSAREALERNE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Nedenstående tabel viser, hvordan bedriftens areal er sammensat og hvor mange hektar, der ligger i udpegede og følsomme områder:

	I alt, ha	Nitratklasse 1-3, ha	Fosforklasse 1-3, ha	NFI, ha	Særlige drikkevandsinteresser, ha
Ejede og forpagtede arealer	136	0	0	Ca. 1	Ca. 123
Aftalearealer, Fløjbjergvej 30	50,55	0	0	0	50,55

Til ejendommen hører 136 ha ejede/forpagtede udbringningsarealer. Der indgår 50,55 ha aftalearealer hos tredjemand i projektet. Der produceres en gødningsmængde svarende til i alt 313,29 DE. Gødningsmængden svarende til 70 DE afsættes til aftalearealer. Desuden afsættes der ved afgræsning, husdyrgødning fra 18,43 DE på arealer udenfor udbringningsarealet.

Der udbringes derfor husdyrgødning svarende til i alt 224,86 DE på ejendommens ejede og forpagtede arealer, hvorved arealtrykket bliver 1,65 DE/ha. Ud over udbringningsarealerne er der 18,15 ha ejet jord, som anvendes til afgræsning. Det øvrige matrikulære areal består af udyrkede arealer, randzoner, beskyttede naturarealer samt arealer til anlæg, veje mv.

Aftalearealerne er beliggende udenfor nitratklasse 1-3, fosforklasse 1-3 samt områder udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde, og der er dermed ikke umiddelbart krav om udarbejdelse af § 16 arealgodkendelse for aftalearealerne.

Udbringningsarealerne er beliggende i oplandet til Kolding Inderfjord og Vadehavet, som er Natura 2000-vandområde. Hovedparten af udbringningsarealerne ligger uden for udpegningerne mht. nitrat- og fosforklasser samt nitratfølsomt grundvandsområde. Dog er der et lille hjørne på 2 marker, der er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde. De 2 marker er sammen med 3 andre boringsnære marker, manuelt indtastet som NFI i ansøgningskemaet, og er derved beregnet som NFI.

De nordlige udbringningsarealer er beliggende i et indsatsområde med hensyn til kortlægning af grundvandet, men kortlægningen er endnu ikke i gang. Hovedparten af disse arealer er ligeledes beliggende i områder med særlige drikkevandsinteresser.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Udbringningsarealerne blev den 2. februar 2011 besigtiget af kommunen. Umiddelbart er der ikke krav om udarbejdelse af § 16 arealgodkendelse af aftalearealerne, og kommunen fandt ikke forhold ved besigtigelsen, som kan begrunde et krav om arealgodkendelse. Aftalearealerne er robuste arealer, og det vurderes, at de kan tåle fuldt husdyrtryk.

Idet de ejede og forpagtede arealer ligeledes er robuste arealer, er der ikke benyttet virkemidler for at reducere udvaskningen af fosfor og kvælstof til overfladevand samt kvælstof til grundvand. I de følgende afsnit er fosfor- og kvælstofproblematikken nærmere beskrevet.

6.2 PÅVIRKNING AF SØER OG VANDLØB

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er et enkelt af bedriftens udbringningsarealer (mark 11-0), som grænser op til et vandløb (Ferup Skovbæk). Ingen af de øvrige arealer grænser direkte op til vandløb. Ferup Skovbæk er B2 målsat (vandløb for ørreder og andre laksefisk). Arealerne ned mod bækken er ikke stærkt skrånende dvs. over 6 grader.

Dele af de øvrige arealer er beliggende i nærheden af vandløb, men der er alle steder naturlig-nende arealer eller vedvarende græs mellem det dyrkede areal og vandløbet.

På enkelte af udbringningsarealerne er der mindre vandhuller, som er § 3 beskyttede. Omkring disse vandhuller er der 2 meter dyrkningsfri bræmmer. Det drejer sig om mark nr. 1-1, 101-0 og 11-0.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Søer og vandløb påvirkes hovedsageligt af udvaskning samt direkte afstrømning af næringsstoffer til recipienterne. Søer og vandhuller er særligt følsomme overfor tilførsel af fosfor, men visse kær- og mosetyper i tilknytning til søer og vandhuller kan også være følsomme overfor kvælstof-tilførsel enten via vandmiljøet eller fra luften. Den atmosfæriske påvirkning er dog så begrænset i forhold til områdets små søer, at der kan ses bort fra denne.

Der er bræmmepligt på alle vandløbsstrækninger på eller i tilknytning til udbringningsarealerne. Vandhuller under 100 m² er ikke beskyttet grundet størrelsen, hvorfor der ikke er bræmmepligt. Generelt for vandhullerne gælder dog, at kommunen anbefaler at opretholde bræmmer om vandhuller uanset deres størrelse, da en beskyttelse af vandhuller vil medvirke til et varieret dyreliv. Forbuddet mod udbringning af flydende husdyrgødning på arealer med mere end 6 graders hældning vil reducere afstrømningen til vandmiljøet.

Kolding Kommune vurderer, at de lovpligtige 2 meter bræmmer er tilstrækkelige til at sikre, at der ikke sker overfladeafstrømning til Ferup Skovbæk fra mark nr. 1-01 og til vandhullerne på mark nr. 11-0, 101-0 og 1-1.

Det er på denne baggrund vurderet, at de generelle regler vedrørende arealdrift og dyrkningsfri bræmmer til søer og vandløb er tilstrækkelige til at beskytte mod ændring/forværring af deres tilstand. Der stilles således ikke vilkår om yderligere bræmmer.

6.3 KVÆLSTOF OG FOSFOR TIL OVERFLADEVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Kolding Inderfjord.

Alle bedriftens ejede og forpagtede udbringningsarealer afvander via Truds Å eller Vester Nebel Å til Kolding Å og derfra til Kolding Inderfjord, som står i forbindelse med Lillebælt. Den sydligste del af Lillebælt er Natura-2000 vandområde og klassificeret som meget sårbart vandområde (gælder ikke området, hvor Kolding Fjord udmunder).

Idet der ikke er direkte afvanding til Lillebælt, men afvandingen sker via Kolding Inderfjord, er arealerne ikke beliggende i nitrat- eller fosforklasser.

I det nedenstående beskrives og vurderes projektets påvirkning af Kolding Inderfjord, hvortil ejede og forpagtede arealer afvander. Og tilslut i afsnittet vurderes aftalearealerne, som afvander til Vadehavet.

Beskrivelse af vandområde og opland – Kolding Inderfjord

Kolding Inderfjord dækker 4,9 km² havoverflade. Der er en relativt lav vanddybde i Inderfjorden og derfor sker der ofte en opblanding af hele vandsøjlen selv ved forholdsvis svage vindpåvirkninger. Opholdstiden er ca. 2-3 uger i Inderfjorden og mindre i Yderfjorden.

Grænsen mellem inderfjord og yderfjord er lagt ved Løger Odde Hage. Grænsen markerer et naturligt skel mellem yderfjorden, der ofte er meget præget af Lillebæltvand og den mere lukkede inderfjord.

Inderfjorden har et stort afstrømningsopland er i forhold til dens størrelse. Oplandet er på ca. 320 km² og omfatter deloplandene fra Kolding Å-systemet, Dalby Mølle bæk, Skartved Bæk, Apotekergrøften. Det dyrkede opland er ca. 22.000 ha og det øvrige opland er ca. 10.000 ha. Udbringningsarealerne udgør ca. 0,45 % (136 ha/32 000 ha *100) af det samlede opland.

Tilstand og målsætning for vandområdet

Ifølge udkastet til vandplanen for Lillebælt/Jylland vurderes den arealspecifikke kvælstof- og fosforafstrømning til Kolding Inderfjord at være på 22,8 Kg N/ha/år og 0,85 Kg P/ha/år. Dette giver en total belastning på 729600 kg N/år og 27200 kg P/år.

Den primære konsekvens af tilført kvælstof til de marine områder sker gennem en øget primærproduktion af planktonalger, som kan medføre øget iltforbrug, nedsat iltkoncentration, svovlbrinte-dannelse, udskygning m.v. Herved kan primærproduktionen ved særligt bundfloraen påvirkes negativt. F.eks. er en række fugle afhængige af tilstedeværelsen af ålegræs og anden makroflora. Ålegræs kan ses som et eksempel på primærproducenter, som påvirkes både direkte og indirekte af næringsstofudvaskning, og som påvirker bl.a. nogle fuglearter, som enten er direkte afhængige af ålegræs som fødegrundlag, eller fuglearter, som fouragerer på fisk og invertebrater, som er afhængige af ålegræsbankernes tilstedeværelse.

Den nuværende tilstand i Kolding Inderfjord vurderes i vandplanen til "ringe", målt ud fra ålegræshøjden. Der er ikke fundet nogen signifikant udvikling i dybdeudbredelsen for ålegræs i perioden 1989 til 2002, dog er retningen en stigende udbredelsesdybde (Vejle Amt Kystbadevand 2002). Med de nuværende indsatser forventes det ikke, at vandområderne opnår at opfylde målet for god økologisk tilstand i 2015.

Vadehavet

Aftalearealer

Alle aftalearealerne afvander til Vadehavet (Knudeddyb), som er Natura-2000 vandområde Fra hovedparten af aftalearealerne sker det via Vamdrup Å og Konge Åen, mens det for en mindre del (ca. 1 ha) sker fra Tagkær Bæk via Ribe Å. I efteråret 2005 blev Vamdrup Å lagt uden om Bønstrup Sø, sådan at Vamdrup Å ledes direkte til Kongeåen uden om Bønstrup Sø. Kun i situationer med store nedbørsmængder vil en del af vandet fortsat strømme gennem Bønstrup Sø, og denne vil virke som en buffer i forbindelse med opstuvning i Kongeåen. Kongeåen er målsat som B2 (vandløb for ørreder og andre laksefisk).

Vadehavet er beskyttet som Habitatområde (H78), fuglebeskyttelsesområde (F49, F51, F52, F53, F55, F57, F60, F66, F67) og Ramsarområde (R27). Med dets tidevand, enorme biologiske pro-

duktion og særlige naturtyper er det bl.a. et af de vigtigste vådområder for vandfugle, der benytter den østatlantiske trækrute. Det er således et værdifuldt fourageringsområde for flere millioner vandfugle, der opholder sig her under trækket eller benytter området som yngle-, fældnings- og overvintringslokalitet. Samtidig er dette kystområde levested for mere end 500 arter af planter og dyr, hvoraf flere ikke forekommer andre steder i verden, og Vadehavet har også en særlig betydning som opvækstområde for en del af Nordsøens fisk. Udpegningsgrundlaget for Vadehavet er bl.a. den prioriterede naturtype Kystlaguner og strandsøer. Eutrofiering har en skadelig effekt på gydeområderne, hvis iltindholdet nedsættes, og bunden belægges med et slamlag.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kumulative effekter - Påvirkninger og bidrag fra andre end projektet selv.

Kolding Inderfjord

Udviklingen i husdyrtætheden i oplandet til Kolding Inderfjord viser ifølge tal fra Miljøstyrelsen, at der siden 2007 er sket et fald i det samlede antal dyr opgjort i DE. I 2007 var der 15.916 DE, og i 2010 var dette faldet til 15.251 DE, altså et fald på 665 DE, svarende til 4,18 %.

Det forventes, at udvaskningen samlet set forbliver nogenlunde konstant, idet oplandet ikke er beliggende indenfor nitratklasser. Dog vil der være nogle marker, som ikke må modtage fuldt husdyrtryk, idet de ligger indenfor områder med nitratfølsomt grundvand eller indsatsplaner, hvor der i visse tilfælde er behov for at reducere udvaskningen til grundvandet og dermed også til Kolding Inderfjord. I takt med, at spildevandsrensningen forberedes i oplandet, antages det, at spildevandsbelastningen reduceres løbende. Dertil kommer, at der i 2006 – 2010 er etableret flere vådområder langs Kolding Å-systemet, som er med til at reducere kvælstofudvaskningen.

Det vurderes derfor, at den samlede kvælstofbelastning fra oplandet er svagt faldende.

Med ovenstående scenarie for udviklingen i oplandet til Kolding Inderfjord vurderes det derfor, at det ansøgte ikke i kumulation med andre projekter i oplandet vil have en skadevirkning på Kolding Inderfjord.

Påvirkninger og bidrag fra de enkelte belastninger

Udbringningsarealet til Kolding Inderfjord er 136 ha, og der udvaskes ifølge ansøgningens beregninger 68,40 kg N/ha fra rodzonen. En del af det udvaskede kvælstof vil blive omsat i jorden. Størrelsen af omsætningen afhænger af jordens reduktionspotentiale, der er et udtryk for forskellen mellem den mængde nitrat, der kommer fra rodzonen, og den mængde nitrat, der ender i vandområdet. Det faktiske reduktionspotentiale for oplandet omkring arealerne kendes ikke, men det er angivet til 50 % og 75 % ifølge den reduktionspotentiale-modellering, som er foretaget af Danmarks Miljøundersøgelser.

Udvaskningen fra rodzonen antages derfor at blive reduceret med ca. 67,5 %. Dermed bliver udvaskningen fra projektet til Kolding Inderfjord på 2997 kg N ($68,40 \text{ kg N/ha} \cdot 0,325 \cdot 136 \text{ ha}$).

Kvælstofudledning fra arealerne udgør ca. 0,31 % ($2297 \text{ kg N} / 729600 \cdot 100$) af den samlede udledning til Kolding Inderfjord. Da projektet bidrager med under 1 % af den samlede belastning

vurderes det, at udbringning af husdyrgødning på arealerne, som afvander til Kolding Inderfjord ikke har en skadevirkning på Kolding Inderfjord.

Kvælstof

Ingen af udbringningsarealerne (ejede, forpagtede) er beliggende i områder, som er klassificeret som nitratklasse 1-3 i forhold til kvælstofudvaskning til overfladevand, og beregningerne af nitrat til overfladevand viser en reduktionsprocent på 100 %. Der er derfor ikke krav om en skærpelse af det generelle krav til udvaskningen af kvælstof til overfladevand.

Ifølge ansøgningen udvaskes der 68,40 kg N/ha ved et reelt dyretryk på 1,65 DE med de angivne sædskifter, som er referencesædskifterne K2 og K4. Da *kg N/ha DE-reel* er mindre end *kg N/ha DE-max* er det lovgivne beskyttelsesniveau for nitrat til overfladevand overholdt.

Fosfor

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende i opland til et Natura-2000 vandområde overbelastet med fosfor. Alle ejede og forpagtede udbringningsarealer afvander til Kolding Inderfjord.

Der stilles udelukkende krav til fosforoverskuddet på drænedede lerjorde og lavbundsarealer, som afvander til et Natura-2000 vandområde overbelastet med fosfor. Da ingen af arealerne er beliggende i P-opland overbelastet med fosfor, er der ingen krav om fosfortal fra arealerne.

Projektet overholder kravene, som de er fastlagt i lovgivningen uden særlige virkemidler til reduktion af fosfor.

I nudrift udbringes ca. 3.507 kg P med husdyrgødningen. I ansøgt drift udbringes i alt ca. 3.377 kg P pr. år med husdyrgødningen. Totalt for alle udbringningsarealerne er det angivet, at der tilføres 24,8 kg P/ha pr. år i ansøgt drift, og at der fraføres 23,8 kg P/ha pr. år ved det valgte sædskifte. Samlet set over hele bedriftens udbringningsarealer er der et fosforoverskud på ca. 1 kg P/ha/år. Fosforoverskuddet ligger således under kravet på maks. 4,0 kg P pr. ha, som ville have været gældende, såfremt arealerne havde ligget i opland til fosforfølsomt vandområde.

Flere af arealerne er på Danmarks Arealinformation registreret som lavbundsarealer, men risikoen for udvaskning er ikke stor, da arealerne ikke er skrånende, samt at der ifølge Danmarks Arealinformation ikke er nogen stor risiko for fosforudledning.

Der er nogle dog stærkt skrånende og erosionstruede arealer med i udbringningsarealerne, men udenfor udpegede lavbundsarealer. De vurderes dog ikke at udgøre en risiko for afstrømning til vandløb og søer, idet de ikke skråner ned mod hverken vandløb eller søer.

Vadehavet

Ingen af aftalearealerne er beliggende i opland til et Natura-2000 vandområde overbelastet med fosfor. Alle udbringningsarealerne afvander til enten Kolding Inderfjord eller Vadehavet.

Ca. 49 ha af aftalearealerne afstrømmer via Kongeåen og tilløbet Vamdrup Å til Vadehavet. Vadehavet samt dele af Kongeåen er Natura 2000 områder. Og ca. 1 ha afstrømmer via Ribe Å til Vadehavet, dele af Ribe Å er Natura2000 område.

Der stilles udelukkende krav til fosforoverskuddet på drænedede lerjorde og lavbundsarealer, som afvander til et Natura-2000 vandområde overbelastet med fosfor. Da ingen af arealerne er beliggende i P-opland overbelastet med fosfor, er der ingen krav om fosfortal fra arealerne.

Projektet overholder kravene med hensyn til fosfor til overfladevand, som de er fastlagt i lovgivningen uden særlige virkemidler til reduktion af fosfor. Risikoen for udvaskning af fosfor fra lavbundsarealerne er ifølge Danmarks Arealinformation ikke stor. Da Vadehavet er klassificeret som

mindre sårbart vandområde mht. fosfor, er der ikke stillet specielle vilkår med hensyn til fosforoverskuddet fra disse arealer, som afvander til Vadehavet.

Der er ikke stærkt skrånende og erosionstruede arealer med i aftalearealerne, hvorfor der ikke er foretaget tiltag for at beskytte vandområderne mod overfladeafstrømning, andet end de lovpligtige bræmmer. Der bør dog være speciel fokus på bræmmer langs vandløbene, da udvaskningen af kvælstof og fosfor kan reduceres betragteligt ved udlægning af ekstra bræmmer.

Udviklingen i husdyrtætheden i oplandet til Knudedyb viser ifølge tal fra Miljøstyrelsen, at der siden 2007 er sket en stigning i det samlede dyretryk. I 2007 var der 130.407 DE, og i 2010 var dette steget til 132.129 DE, altså en stigning på 1722 DE, svarende til 1.32 %. Miljøstyrelsen har oplyst, at stigninger under 5 %, grundet usikkerheder i opgørelsen af DE, ikke kan forventes at få negativ indflydelse på det pågældende Natura2000 område.

Kolding Kommune vurderer ud fra ovenstående, at aftalearealerne er robuste og derfor ikke skal have udarbejdet en godkendelse efter § 16 i husdyrloven.

Generelt

Med det angivne sædskifte og arealernes placering i forhold til jordbundstype og placering, er beskyttelsesniveauet for kvælstof og fosfor til overfladevand overholdt. Det vurderes, at der ikke er yderligere forhold, som kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til kvælstof- og fosforudvaskning til overfladevand, og der er derfor ikke stillet særlige vilkår med hensyn til udvaskning til overfladevand.

Det er kommunens samlede vurdering, at udbringningsarealerne er robuste, samt at de generelle reguleringer af markdrift samt brug af kunstgødning og husdyrgødning er tilstrækkelige til at sikre, at projektets udledning af kvælstof og fosfor til overfladevand hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området vil have en væsentlig indvirkning på Kolding Inderfjord.

6.4 PÅVIRKNING AF ARTER MED SÆRLIGT STRENGE BESKYTTELSKRAV (BILAG IV ARTER)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Flere af de arter, som er opført på EU-habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter), er observeret i Kolding Kommune men er ikke registreret i umiddelbar nærhed af ejendommen, eller udbringningsarealerne - det kan dog ikke afvises, at de forefindes.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune har ikke registreret tilstedeværelsen af strengt beskyttede arter (Bilag IV-arter) i driftsbygningernes umiddelbare nærhed eller på udbringningsarealerne.

Vandhullerne i eller i umiddelbar nærhed af udbringningsarealerne er omgivet af lovpligtige bræmmer, og da arealerne ikke er specielt skrånende, vil vandhullerne ikke blive påvirket væsentligt af afstrømning. Det vurderes, at naturtyperne i området ikke vil ændre tilstand som følge af atmosfærisk kvælstofbidrag fra projektet, ligesom de i øvrigt ikke ændrer karakter som følge af projektet.

Kolding Kommune vurderer derfor, at udvidelsen af produktionen og driften af udbringningsarealerne, ikke truer de områder, hvor der er registreret bilag IV arter, ligesom eventuelle andre bilag IV-arter og deres levested heller ikke trues af den forestående udvidelse. Der stilles derfor ikke særlige vilkår til beskyttelse af bilag IV-arter.

6.5 KVÆLSTOF TIL GRUNDVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Enkelte af udbringningsarealerne ligger i områder, som er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde. Kommunen har desuden udbedt sig beregninger af udvaskning af nitrat fra rodzonen til grundvandet for de marker, som ligger indenfor 300 m fra en vandværksboring. Det drejer sig om det forpagtede areal mark nr. 11-0 (Ferup Vandværk), samt de ejede arealer nr. 10-0, 10-1, 13-0, og 13-1 (Truds Å vandværk).

Udvaskningen fra de ovenstående marker er beregnet til mellem 52 og 63 mg NO₃/l.

Hovedparten af udbringningsarealerne er beliggende i et prioriteret indsatsområde med hensyn til grundvand, og kortlægningen er i gang i dette område. Alle arealer er ligeledes beliggende i område med særlige drikkevandsinteresser. Selve staldanlægget ligger også i et område med særlige drikkevandsinteresser.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Loven fastlægger, at hvis udvaskningen af kvælstof fra rodzonen i nitratfølsomme indvindingsområder (NFI) beregnes til at være over 50 mg nitrat/liter, må udvaskningen ikke stige i ansøgt produktion.

Der indgår enkelte arealer beliggende i NFI-områder i projektet. Desuden har Kolding Kommune bedt om beregninger af udvaskningen af nitrat fra rodzonen til grundvandet for de marker, som er beliggende indenfor 300 m fra en vandværksboring. Udvaskningsberegningerne viser, at nitratkoncentrationen ligger mellem 52 og 63 mg NO₃ /l for ejede/forpagtede arealer, og at der ikke sker en stigning i udvaskningen, hvilket svarer til at kravet til maksimal nitratudvaskning er overholdt. Der stilles vilkår om fastholdelse af et sædskifte på arealerne, beliggende indenfor 300 meter fra vandværksboringerne, som ikke har et højere udvaskningsindeks, end det i ansøgningen, anvendte sædskifte.

De ejede og forpagtede udbringningsarealer, i alt 136 ha, er beliggende i et prioriteret indsatsområde med hensyn til grundvand, og kortlægningen er i gang i dette område, men endnu ikke tilendebragt. Idet indsatsplanerne endnu ikke foreligger, er der ikke forhold, som giver anledning til yderligere vilkår i den forbindelse.

Det vurderes sammen med de stillede vilkår, at der ikke er yderligere forhold, som kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til nitratudvaskning til grundvand. Kolding Kommune vurderer, at den ansøgte produktion ikke vil udgøre en væsentlig risiko for forurening af grundvandet ved overholdelse af nedenstående vilkår.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for kvælstof til grundvand:

- ❖ **6.5.1** På markerne 10-0, 10-1, 11-0, 13-0 og 13-1 som er beliggende indenfor 300 m fra vandværksboringer, må der maksimalt tilføres en mængde kvælstof med husdyrgødning og handelsgødning, således der ikke sker en merudvaskning af nitrat fra rodzonen på de enkelte marker, i forhold til det ansøgte.
- ❖ **6.5.2** På markerne 10-0, 10-1, 11-0, 13-0 og 13-1 må sædskiftet ikke ændres til et sædskifte med et højere udvaskningsindeks end det, i ansøgningen, anvendte sædskifte.

7 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

For § 12 husdyrbrug skal der som minimum redegøres for anvendelsen af BAT-tiltag vedrørende:

- ❖ Management (ledelses- og kontrolrutiner)
- ❖ Foder
- ❖ Staldindretning
- ❖ Forbrug af vand og energi
- ❖ Opbevaring/behandling samt udbringning af husdyrgødning

Management:

Den daglige drift af ejendommen forestås af driftslederen: Det tilstræbes, at ansatte løbende deltager i relevant efteruddannelse. Der udarbejdes en beredskabsplan, som senest foreligger, når den ansøgte udvidelse påbegyndes. Ansatte er bekendte med beredskabsplanens placering, og er ligeledes orienteret om indholdet af denne miljøgodkendelse og de deraf følgende vilkår.

Der føres årligt regnskab over vand-, energi- og foderforbrug. Der føres journal over anvendelse af pesticidforbrug på markerne. I samråd med planteavlskonsulent udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab samt sprøjteplaner. I samarbejde med kvægkonsulent bliver der løbende fulgt op på fodring og foderforbrug. Gennem daglige rutiner kontrolleres om bygninger og udstyr er driftsklare. Der er faste aftaler omkring levering af foder og afhentning af døde dyr samt skadedyrsbekæmpelse.

Produktionen af slagtekalve er certificeret som Dansk kalv, hvilket bl.a. indebærer høje krav til dyrevelfærd.

Foder:

Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden inden for kvægfodring, herunder optimeres indholdet af protein og fosfor med henblik på at opnå bedste udnyttelse af N og P. Der fodres med en foderblanding, som er tilpasset den enkelte aldersgruppes behov, således det sikres, at der ikke sker overforsyning med næringsstoffer.

Energibesparende foranstaltninger:

Den nye stald samt stald nr. 9 er begge naturligt ventilerede og kræver derfor ikke energi til ventilation. I de øvrige stalde dækkes hovedparten af ventilationsbehovet også med naturlig ventilation.

I stald nr. 9 og 10 er lyset i dagtimerne kun tændt, hvis dagslyset ikke dækker behovet, og om natten er belysningen sænket til vågeblus. Udendørs lys er styret af sensor og er derfor kun tændt i forbindelse med aktivitet.

Hovedparten af fodringen foregår automatisk, hvilket ifølge ansøger har et lavere energiforbrug i forhold til en traktordrevet fodervogn.

Vand:

Vandforbruget registreres. Der monteres vandur, og forbruget indrapporteres årligt til kommunen.

Drikkevandsinstallationerne efterses dagligt, og eventuelle lækager udbedres omgående.

Der er et meget begrænset vandforbrug til vask af stalde.

Staldindretning:

Stald nr. 6, 7 og 8 bruges til tyrekalve 0-6 mdr. Staldene indrettet med dybstrøelse i hele arealet. Kolding kommune vurderer, at dette staldsystem lever op til BAT.

Stald nr. 9 bruges til slagtekalve over 6 mdr. Stalden er indrettet med dybstrøelse i hele arealet. Kolding Kommune anser ikke dette staldsystem som BAT ved slagtekalve over 6 mdr.

Den planlagte stald, byg. nr. 10 bruges til opstaldning af ammekøer med tilhørende opdræt samt opstaldning af slagtekalve 6 mdr. – slagtning. Stalden planlægges indrettet med dybstrøelse i hele arealet. Kolding Kommune anser ikke dette staldsystem som BAT ved slagtekalve over 6 mdr.

For at sikre, at bedriften kan leve op til det udmeldte BAT niveau, anvendes der andre virkemidler på bedriften.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning:

88 % af dybstrøelsen bliver kørt direkte fra stalden og ud i marken, hvilket reducerer ammoniakfordampningen i forhold til normen.

Der anvendes kun i mindre omfang markstak til opbevaring af dybstrøelse – og kun i forbindelse med midlertidig opbevaring i marken i en periode på op til 14 dage.

Udbringning af husdyrgødning:

Gødningsudbringning foretages via planlagte rutiner jf. udarbejdet gødningsplan. Husdyrgødning udbringes normalt ikke på søn- og helligdage. Dybstrøelse udbringes med bredspreder og nedbringes umiddelbart efter.

FRAVALG AF BAT – UNDER HENSYN TIL PROPORTIONALITETSPRINCIPPET**Drænede gulve:**

Ansøger har fravalgt faste, drænede gulve i kvægstaldene af hensyn til dyrevelfærd, herunder at der særligt på disse gulve har været store problemer med skridsikkerhed. Ved direkte udbringning af dybstrøelse opnås en ammoniakreducerende effekt på niveau med faste drænede gulve. En anden væsentlig årsag til fravalget er, at kalvene, fra de er små, går på dybstrøelse og derfor har vænnet sig til denne staldtype. Hvis kalvene skal flyttes fra dybstrøelse og over på fast drænet gulv eller lign. vil der sandsynligvis være mange, som får benlidelser med dårlig tilvækst og velfærd til følge.

Fast overdækning af gyllebeholder:

Fast overdækning reducerer ammoniakfordampningen med 50 % i forhold til flydelag, dvs. fra 2 % til 1 % fordampning. Fast overdækning er fravalgt, idet gyllebeholderen i meget begrænset omfang bruges til husdyrgødning – derfor vil effekten være tilsvarende begrænset.

Gyllekøling:

I svinestalde er det muligt at opnå en ammoniakreducerende effekt ved installering af gyllekøling. Tilsvarende dokumentation findes ikke for kvægstalde, og der er på nuværende tidspunkt ikke udført forsøg i Danmark, der viser en effekt af gyllekøling i kvægstalde.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Management

Kommunen vurderer, at der ved den løbende overvågning af produktionen samt inddragelse af relevante konsulenter sikres et godt overblik over ejendommen og en effektiv ressourceudnyttelse. Ved overholdelse af velfærdskravene samt de af kommunen opstillede krav til egenkontrol (nærmere beskrevet i afsnit 9) opsamles endvidere en række data, der kan indgå i forvaltningen af ejendommen. Det vurderes sammenfattende, at ejendommens management er at betragte som BAT.

Foder

Kommunen vurderer, at BAT er tilgodeset for denne bedrift med hensyn til fodring, idet anvisningerne i BREF-dokumentet følges.

Staldindretning

Der er endnu ikke udarbejdet BAT standarder for slagtekalve. Kolding Kommune har derfor foretaget en vurdering af ansøgers muligheder for at anvende BAT. Kommunen har beregnet et emissionsniveau for ammoniak, som tager udgangspunkt i, at den nye stald indrettes med fast drænet gulv – eller en gulvtype med en tilsvarende fordampning. Dette er valgt, da det er teknisk og økonomisk muligt at anvende denne gulvtype til slagtekalve.

Ansøger har valgt et andet staldsystem og bruger i stedet andre tiltag til at opnå det, af kommunen anviste BAT niveau.

Kolding Kommune vurderer, at ansøgers begrundelse for at vælge dybstrøelse frem for fast drænet gulv er fyldestgørende og berettiger fravalget af fast drænet gulv eller tilsvarende.

Forbrug af vand og energi

Kommunen vurderer, at der i fornødent omfang er anvendt vand- og energibesparende teknikker. Det vurderes, at flere af disse teknikker er at betragte som BAT. Det vurderes, at der holdes en fortsat fokus på eventuelle energibesparende teknikker.

Opbevaring/behandling samt udbringning

For midlertidige gødningsstakke på marken er det BAT at anbringe markstakkene væk fra eksempelvis naboer, vandløb inkl. dræn mv. Ved opbevaring af dybstrøelse i markstak vil der være et tab af næringsstoffer på trods af korrekt overdækning af markstakken. Ved direkte udkørsel og nedmuldning vil dette tab minimeres.

Kommunen vurderer, at den beskrevne driftspraksis med direkte udkørsel af så meget som muligt af dybstrøelsen samt korrekt overdækning af en eventuel midlertidig markstak opfylder kravet om BAT for denne type bedrift. Kommunen vurderer ligeledes, at der tages de fornødne hensyn til naboer og omgivelser i øvrigt.

Kommunen vurderer, at det ikke er nødvendigt at stille krav til BAT i forbindelse med opbevaring og udbringning af flydende husdyrgødning. Da der kun i meget begrænset omfang vil blive tilført husdyrgødning til gyllebeholderen. Denne bruges primært til vaskevand, og eventuelt tilført husdyrgødning vil stamme fra dette vaskevand. Indholdet fra gyllebeholderen skal dog håndteres som flydende husdyrgødning.

Vurdering af fravalg

Faste drænedede gulve er fravalgt. Fast overdækning af gyllebeholderne er fravalgt, da gyllebeholderen primært bruges til vaskevand og overfladevand.

Kommunen vurderer, at husdyrbrugets fravalg af BAT er velbegrunder og acceptabelt for den pågældende produktion, idet bedriften har anvist andre metoder til at opnå det BAT niveau, som Kolding Kommune har krævet.

Samlet BAT-vurdering

Ansøger har redegjort for fravalg af fast drænet gulv, og har endvidere sandsynliggjort, at tiltaget med udbringning af 88 % af dybstrøelsen direkte fra stald kan praktiseres i ansøgt drift.

I forhold til det generelle ammoniakreduktionskrav som beskrevet i husdyrloven, skal husdyrbruget reducere ammoniakfordampningen med 15 % i forhold til referencestaldsystemet.

I projektet er det af Kommunen udmeldte BAT-niveau på 2197 kg ammoniak opfyldt ved at praktisere direkte udbringning og nedpløjning af 88 % af den producerede mængde dybstrøelse. Ud fra økonomiske og proportionelle betragtninger vurderer kommunen, at husdyrbruget har inddraget BAT og truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Årsagen til at det generelle reduktionskrav for ammoniak er 15 % og ikke 20 %, som ellers er det gældende for ansøgninger indsendt på samme tidspunkt, er, at dyr på dybstrøelse har et lavere reduktionskrav på 15 %.

8 HUSDYRBRUGETS OPHØR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ved ophør af produktion fjernes dyrene. Stalde og lagre rengøres for gødning og foderrester og udbringes i overensstemmelse med gældende regler herfor. For så vidt driftsbygningerne stadig måtte have brugsmæssig værdi, overgår disse til lagermæssige formål af landbrugsmæssig karakter, eller bygningerne nedrives efter anmeldelse til myndighederne. Bygningsmaterialer bortskaffes jf. affaldsregulativet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter. Endvidere vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for husdyrbrugets ophør:

- ❖ **8.1** Ved ophør af virksomheden skal staldanlægget rengøres, og dybstrøelsen afsættes. Kemikalier og sprøjtemidler skal bortskaffes til godkendt modtager.
- ❖ **8.2** Ophør af virksomheden skal meddeles til Kolding Kommune.

9 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Dyrlægen kommer på et månedligt sundhedsrådgivningsbesøg

Der føres journal over spredning af uorganisk gødning samt husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplaner, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning. Desuden udarbejdes sprøjteplaner.

Autoriseret el-installatør laver årligt gennemsyn af ejendommens elinstallationer.

Det årlige forbrug af vand og energi opgøres i driftsregnskabet.

Der er lavet beredskabsplan, således at forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand m.m. er beskrevet. Alle ansatte instrueres grundigt i alle tekniske hjælpemidler og er bekendt med beredskabsplanen.

Der foretages daglige visuelle tjek og løbende service på anlæggene og efter behov.

Fyldning af gyllevogn foregår under konstant overvågning.

Håndtering af sprøjtemidler foregår på befæstet areal med afløb til gyllebeholder eller i marken.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at der er en fornuftig drift af ejendommen. Overholdelse af miljøgodkendelsens rammer skal dokumenteres i henhold til nedenstående vilkår.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for management og dokumentation:

- ❖ **9.1** På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår. Den fremviste dokumentation skal, uanset evt. driftsmæssigt fællesskab med andre produktionsanlæg, særskilt og på tydelig vis, kunne dokumentere overholdelse af vilkårene i miljøgodkendelsen.
- ❖ **9.2** Til dokumentation for at produktionen ligger inden for godkendelsens rammer, skal der i forbindelse med tilsyn og på forlangende kunne fremvises:
  - ❖ Regnskaber for de solgte dyr/slagteriefregninger
  - ❖ Mark- og gødningsplan
  - ❖ Kvitteringer og afhentning af affald, herunder spildolie
  - ❖ Kvitteringer eller lign fra destruktionsanlæg for afhentning af døde dyr

---

10 ALTERNATIV OG SAMLET KONKLUDERENDE VURDERING

10.1 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Alternative løsninger

Der er ikke overvejet en alternativ placering af den nye stald. Andre placeringer vil betyde, at den nye stald ikke vil kunne opføres i tilknytning til det eksisterende anlæg.

0-alternativ

Hvis ikke det ansøgte gennemføres, vil den nuværende drift fortsætte. Fortsættelse af nudrift betyder, at bedriften ikke vil blive miljøbehandlet og godkendt efter de nyeste miljøregler. Det ansøgte projekt anses for at være forudsætning for, at ejendommen også fremover kan udvikle sig og på den måde løbende udvikles med ny og forureningsbegrænsende teknik.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er Kolding Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen på ejendommen Sandholm ikke påvirker lokalområdet væsentligt i negativ retning, se nærværende miljøgodkendelse.

Kommunen vurderer, at den valgte placering af den nye stald er den mest hensigtsmæssige. Desuden finder kommunen ikke, at der er nogle reelle alternativer til placering af staldanlæg.

Med hensyn til nabogener set i forhold til 0-alternativet, er det Kolding Kommunes vurdering, at udvidelsen ikke vil betyde væsentlig større gener for naboerne i nærområdet end ved den nuværende produktion jf. afsnittene om lugt-, støj-, støv- og fluegener samt lysforhold bortset fra øget transport. Den øgede transport fra projektet vurderes dog ikke at være betydelig set i forhold til den nuværende trafikbelastning i området.

10.2 KOMMUNENS SAMLEDE KONKLUSION

Det er Kolding Kommunes vurdering, at virksomhedens drift efter gennemførelse af projektet, under overholdelse af vilkårene i nærværende miljøgodkendelse, ikke vil have væsentlige virkninger på miljøet, herunder at de landskabelige hensyn, naboer og omgivelserne i øvrigt ikke tilsidesættes.

Med venlig hilsen

Peter Nissen
Miljømedarbejder
Landbrugsafdelingen
Kolding Kommune

---

11 KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

11.1 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Kolding Kommunes afgørelser og beslutninger efter Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrbrugsloven) eller regler, der er fastsat med hjemmel i denne lov kan påklages til Natur- og miljøklagenævnet jf. lovens §§ 76-90.

Klageberettigede er ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald jf. husdyrbrugslovens §§ 84-87.

En evt. klage skal indgives skriftligt og stiles til Natur- og miljøklagenævnet, men sendes til Kolding Kommune, Landbrugsafdelingen, Nytorv 11, 6000 Kolding. Umiddelbart efter klagefristens udløb videresender Kolding Kommune klagen til Natur- og miljøklagenævnet sammen med denne afgørelse og dét materiale, der har ligget til grund for sagens bedømmelse.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, hvor afgørelsen eller beslutningen er meddelt jf. § 79 i husdyrbrugsloven. Er afgørelsen eller beslutningen offentlig bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra tidspunktet for den offentlige bekendtgørelse. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag. Klagefristen udløber således onsdag d. 6 juli 2011 kl. 14:00.

Det koster 500 kr. for privatpersoner og 3000 kr. for andre klageberettigede at klage. Gebyret vil efter modtagelse af klagen blive opkrævet af Natur- og Miljøklagenævnet. Nærmere vejledning om klage og gebyr findes på www.nmkn.dk/Vejledninger.

Ansøgeren vil ved klagefristens udløb få besked, såfremt der er modtaget klager. En klage over miljøgodkendelsen har ikke opsættende virkning, med mindre Natur- og miljøklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i husdyrbrugsloven.

Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter husdyrbrugsloven eller regler, der er fastsat i medfør af loven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen eller beslutningen er meddelt jf. § 90. Er afgørelsen eller beslutningen offentlig bekendtgjort regnes søgsmålsfristen fra denne dato.

11.2 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

Ansøger og parter

- Per Grønbæk, Fynslundvej 41, 6064 Jordrup
- Steen Thomsen, Fløjbjergvej 20, 6580 Vamdrup (Gylleaftale)
- Margit Ernst, Harager 15 6640 Lunderskov (Bortforpagter jord)
- Henrik Nymark Piihl, Stupdrupvej 135, 6000 Kolding (Bortforpagter jord)
- Peter Bjerregaard Piihl, Bergsmindevej 5, 6064 Jordrup (Bortforpagter jord)

Naboer indenfor 300 m af anlægget:

- Søren Frimann Larsen, Fynslundvej 40, 6064 Jordrup
- Herbert Pedersen, Fynslundvej 42, 6064 Jordrup
- Svend Arndal Holding ApS, Fynslundvej 44, 6064 Jordrup
- Henning Jensen, Fynslundvej 45, 6064 Jordrup
- Erik Madsen, Fynslundvej 47, 6064 Jordrup
- Stine Schultz, Fynslundvej 46, 6064 Jordrup
- Svend Andersen, Fynslundvej 48, 6064 Jordrup
- Henning Therkelsen, Fynslundvej 50, 6064 Jordrup
- Jørgen Rigelsen Andersen, Fæsteholt 20, 6064 Jordrup

Øvrige parter med E-post:

- Konsulent: Birgitte Madsen, Sønderjysk landboforening, E-post: bm@slf.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. E-post: ae@aeraadet.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Kolding. E-post: kolding@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle. E-post: post@sportsfiskeren.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling Sydøstjylland. E-post: kolding@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. E-post: fbr@fbr.dk
- Miljøcenter Ribe, Sorsigvej 35, 6760 Ribe. E-post: post@rib.mim.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 38, 6760 Ribe. E-post: syd@sst.dk
- Naturstyrelsen Trekantsområdet, Førstballevej 2, 7183 Randbøl. E-post: tre@nst.dk

12 BILAG

Bilag 1: Vilkårskatalog

Bilag 2: Grundlag for vilkår og lovgivning

Bilag 3: Situationsplan

Bilag 4: Ejede/forpagtede arealer

Bilag 5: Aftalearealer

Bilag 6: Transportruter

Bilag 7: Afløbsplan

Bilag 8: Producerede mængder husdyrgødning og opbevaringskapacitet

Bilag 9: Oversigt over bilag 4 arter i Kolding Kommune

Bilag 10: Naturvurdering

Bilag 11: Afgrænsning af § 3

Bilag 12: Beskyttet natur indenfor 1000 meter af anlægget

Bilag 13: BAT-niveau for Fynslundvej 41